

Begroting 2018 Begroting na wijziging 2017

Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

Leeswijzer

- I. Bij de resultatenrekeningen en de balansen wordt gebruik gemaakt van tabellen, die over twee pagina's zijn opgemaakt. Het document laat zich het beste lezen als u de optie 'twee pagina's naast elkaar' kiest. Let er daarbij op dat de linker- en rechterpagina's met elkaar corresponderen.

- II. Door middel van koppelingen kunt u snel het door u gewenste hoofdstuk bereiken. Om vanuit dit hoofdstuk weer terug te keren naar de inhoudsopgave klikt u op de link die zich bovenaan de pagina onder de tekst SNN Begroting 2018 / Begroting 2017 (na wijziging) bevindt.

Inhoud

Beleidsbegroting

Deel I	Programmaplan	5
	1. Inleiding	6
	2. Overzicht programma's en regelingen	13
	3. Uitgangspunten begroting	16
	4. Grondslagen van consolidatie en waardering	20
	5. Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	22
	6. Toelichting op het geconsolideerd overzicht van baten en lasten	24
	7. Geconsolideerde meerjarenraming 2019-2021	26
	8. Toelichting op de geconsolideerde meerjarenraming 2019-2021	28
	9. Geprognosticeerde balans 2018-2021	30
	10. Toelichting op de geprognosticeerde balans 2018-2021	32
Deel II	Paragrafen	33
	A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	34
	B. Financiering	36
	C. Bedrijfsvoering	38
	Financiële begroting	39
	1.0 Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	40
	2.0 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020	42
	2.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	44
	2.1 OP EFRO 2014 - 2020	46
	2.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014 – 2020	48
	3.0 Regelingen 2014-2020	50
	3.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	52
	3.1 MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015 en 2016	54
	3.2 Versneller Innovatieve Ambities	56
	3.3 Kennisontwikkeling en innovatieregeling 2016	58
	4.0 Ruimtelijk Economisch Programma – SNN	60
	4.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	62
	5.0 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013	64
	5.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	66
	5.1 EZ Koers Noord 2007-2010 PiD	68
	5.2 Transitie 2007-2010	70
	5.3 OP EFRO 2007-2013	72
	5.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013	74
	6.0 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen	76
	6.0.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	78

	7.0	Uitvoeringskosten	80
	7.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	82
	8.0	Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten	90
	8.0.1	Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)	92
Bijlagen	1.	Lijst van afkortingen	95
	2.	Begrotingsgegevens EMU	97

1 Inleiding

Het SNN stimuleert, faciliteert en verbindt ambities die zijn gericht op de ontwikkeling van Noord-Nederland. Activiteiten van het SNN zijn gericht op het realiseren van maatschappelijke en economische impact in deze regio. De strategische opgaven voor de ontwikkeling van Noord-Nederland staan centraal bij de inrichting van de SNN-organisatie en de inzet van mensen en middelen. Die opgaven zijn rechtstreeks afgeleid van de SNN-taken zoals die geformuleerd zijn in de gemeenschappelijke regeling (GR) SNN. Daarnaast verricht het SNN activiteiten die voortvloeien uit de rol van managementautoriteit en uit het groeiend volume aan project- of contractfinanciering binnen de SNN-exploitatie.

Subsidies

GR SNN:

- Beheer en besteding van middelen die aan het samenwerkingsverband ter beschikking worden gesteld voor Noord-Nederland. Het verstrekken van subsidies en de monitoring en control hiervan.

We zijn er op gericht onze klanten te ontzorgen door hun ambities waar te maken met een verrassende en vernieuwende dienstverlening. Ideeën van klanten hebben we tijdig in beeld, we investeren in duurzaam klantcontact. We helpen goede projectaanvragen opstellen, besteden zorg aan digitale dienstverlening en het leveren van toegevoegde waarde. Hierbij faciliteren we de klanten telkens op de best denkbare manier (netwerk, subsidie, financiering, lobby, branding).

Programmamanagement

GR SNN:

- Beheer en besteding van middelen die uit Europese fondsen aan het dagelijks bestuur van het samenwerkingsverband ter beschikking worden gesteld voor Noord-Nederland en andere zaken die ter uitvoering van Europese programma's noodzakelijk zijn.

We stellen er eer in efficiënt en effectief subsidiemiddelen beschikbaar te stellen voor noordelijke ambities. Onze programma's en vernieuwende subsidie-instrumenten komen tot stand in samenspel met opdrachtgevers, partners en klantgroepen. We besteden veel zorg aan verlaging van controledruk en de monitoring van de effecten van subsidieverstrekking in Noord-Nederland. Waar mogelijk ontsluiten we EU- subsidiefondsen voor projecten van opdrachtgevers, regionale partners of bedrijven.

Public affairs

GR SNN:

- Het bevorderen van gemeenschappelijk optreden in de behartiging van Noord-Nederlandse belangen en het verwerven van subsidiefondsen en promoten van de Noord-Nederlandse belangen in het regionale, nationale en internationale speelveld.
- Faciliteren en ondersteunen van samenwerking tussen de provincies, de noordelijke gemeenten en regionale partnerorganisaties.

Samen met noordelijke stakeholders werken we in Den Haag en Brussel aan een efficiënte lobby, met concrete (financiële) resultaten voor onze regio. We brengen partijen bij elkaar om noordelijke initiatieven verder te brengen in een Europese, nationale of regionale context en zetten Noord-Nederland met een duidelijk branding op de kaart.

Mens & organisatie

We staan voor onze kernwaarden en de kwaliteit van onze dienstverlening. Onze medewerkers kennen hun eigen kwaliteiten en ambities en krijgen de ruimte om deze optimaal in te zetten en verder te ontwikkelen.

Klant & communicatie

Onze communicatie is volledig eerlijk, open en tijdig en verbetert zich continu op basis van onze klantcontacten. Naast online communicatie staat persoonlijk contact bij ons hoog in het vaandel.

Kwaliteit en control

Onze organisatie is financieel gezond; onze inkomsten en uitgaven zijn in balans. We leveren altijd een voorspelbare kwaliteit en zijn in control. Periodiek is de juiste managementinformatie beschikbaar.

figuur: Schematische weergave van strategische opgaven en organisatie-inrichting

Noordelijke samenwerking

Noordelijke samenwerking richt zich, met relevante regionale partners, op de grote maatschappelijke opgaven voor de regio en is gericht op het realiseren van maatschappelijke en economische impact. In 2016 is een proces gestart van bestuurlijke heroriëntatie tussen provincies en steden rond de strategische opgaven voor noordelijke samenwerking. Deze heroriëntatie richt zich op de inhoudelijke agenda voor noordelijke samenwerking 3.0 en de wijze waarop de noordelijke overheden met regionale partners het verschil willen maken voor burgers en ondernemers in de regio. Dit leidt naar verwachting in medio 2017 tot uitkomsten waarop - voor zover mogelijk - wordt geanticipeerd in deze begroting. De SNN-organisatie wil een betekenisvolle bijdrage blijven leveren aan ambities die zijn gericht op de innovatieve, duurzame en inclusieve ontwikkeling van Noord-Nederland. Dit doen we door te stimuleren, faciliteren en verbinden. Het stelt nieuwe eisen aan de wijze van samenwerken en raakt de positionering, werkwijzen en taakuitvoering van de SNN-organisatie. We willen alert reageren op wensen en verwachtingen van onze opdrachtgevers en regionale partners en contracteren zakelijk op onze inzet op verschillende werkterreinen.

1. Strategische opgaven

Onze strategische opgaven, zoals geformuleerd in de gemeenschappelijke regeling SNN, zijn de pijlers waarlangs we onze doelen formuleren en onze activiteiten ontplooien. Door intensieve samenwerking op deze werkdomeinen, kunnen we - in samenwerking met provincies, steden en partners - nu en in de toekomst het verschil maken voor Noord-Nederland.

De strategische opgaven zijn:

- Subsidies
- Programmamanagement
- Public affairs

1.1 Subsidies

De intentie van subsidieverstrekking is om onze klanten te ontzorgen en te helpen om hun ambities waar te maken. Hiervoor willen we ideeën van klanten tijdig in beeld hebben, met ze in contact staan en faciliteren met de best denkbare ondersteuning (netwerkcontact, subsidie, financiering). Wij willen uitgroeien tot één van de beste subsidiedienstverleners van Europa.

Speerpunten

De speerpunten voor de komende jaren zijn persoonlijk contact met onze klant en ondersteuning bij onze dienstverlening, efficiënte processen en continue kwaliteitsverbetering. Voor 2017 zetten we in op kwalitatief contact met de klanten in onze subsidiedienstverlening. We ondersteunen de klant bij complexere subsidieaanvragen. Zo willen we ervoor zorgen dat aanvragen die we beoordelen, beter aansluiten bij de kaders en doelstellingen. We zullen onze online-omgeving verder optimaliseren, zodat de klant bij een minder complexe aanvraag eerder weet of hij aan de voorwaarden voldoet. Persoonlijk contact met de klant is ook hier een belangrijk aandachtspunt. We willen dit intensiveren. Daarnaast gaan we onze subsidieprocessen maximaal digitaliseren en efficiënt maken. Tijdens het hele subsidieproces staat de klant zelf aan het digitale stuur.

1.2 Programmamanagement

De speerpunten van Programmamanagement (PM) zijn een samenhangende Noordelijke programmering, continue monitoring van de output, een sterke lobby voor toekomstig cohesiebeleid en een actieve advisering bij projectontwikkeling. In 2017 en 2018 is een extra inzet op de uitvoering van de programma's noodzakelijk. Met name de uitvoering van het OP EFRO blijft achter op de prognoses. In de BC EZ is een verbeterplan vastgesteld gericht op het genereren van meer en betere projectaanvragen. Het probleem van vertraagde uitvoering speelt trouwens Europa-breed. De Europese Commissie komt daarom in de eerste helft van 2017 met een plan om de vertraagde uitvoering van operationele programma's van Europese Structuur en Investeringsfondsen (ESIF) aan te pakken. Dit zogenaamde 'cohesie acceleratie actieplan' moet bestaande regels en procedures versimpelen, zodat vertragingen in ESIF-gefinancierde projecten worden weggewerkt. De extra inzet vanuit SNN zal daarop zijn afgestemd.

1.3 Public Affairs

Samen met noordelijke stakeholders werken we aan een efficiënte Public Affairs (PA) in Den Haag en Brussel. We brengen partijen bij elkaar om noordelijke initiatieven verder te brengen in een Europese, nationale of regionale context. We zetten Noord-Nederland met een duidelijk profiel op de kaart.

Speerpunten

1. Lobbydraagvlak verbreden in EU en Den Haag

Om de effectiviteit van de lobby voor Noord-Nederland te versterken, wordt het netwerk van Noordelijke partijen dat actief is in Den Haag en Brussel in kaart gebracht en bij de Noordelijke lobby betrokken. Door ontmoetingen te organiseren met vertegenwoordigers van (kennis) instellingen, overheden en bedrijfsleven (Q4 – quadruple helix) wordt uitwisseling van lobbyagenda's en gezamenlijke lobby op specifieke thema's binnen het netwerk in Den Haag en Brussel bevorderd.

2. Strategische visie op regionale ontwikkeling Noord-Nederland

Provincies en steden stellen een regionale ontwikkelingsvisie en lobbyfiches op van lobby-onderwerpen waaraan SNN Public Affairs voor Noord-Nederland actief een bijdrage levert. Deze strategische opgaven worden mede afgeleid van de uitkomsten van noordelijke samenwerking 3.0. Die vormt mede de basis voor de noordelijke inzet voor de nieuwe kabinetsperiode in Den Haag vanaf maart 2017. Public Affairs ondersteunt dit, onder andere door het maken van (online) brochures en branding van Noord-Nederland. Tijdens het Haags event worden workshops aangeboden aan (nieuwe) Kamerleden. Zij kunnen kennis nemen van de strategische visie van Noord-Nederland op specifieke thema's en in contact komen met de daarbij betrokken relevante partijen.

3. Public Affairs Intelligence op orde

De parlementaire monitoring van Public Affairs, die de afgelopen jaren is opgebouwd, wordt verder gedigitaliseerd. Doel hiervan is de noordelijke lobby te professionaliseren en de breed gewaardeerde noordelijke PA-monitoring minder persoonsafhankelijk te maken. Relevante partijen in Noord-Nederland worden actiever bij de lobby betrokken. Dit geeft een verbrede

inbreng uit de regio voor de lobbyinzet van PA in Brussel en Den Haag. De netwerk- en makersrol van SNN wordt in- en extern steviger gepositioneerd en vormgegeven.

4. Focus in PA-inzet in Brussel

De generieke lobbydoelen en meer specifieke thema's en projecten die kaderstellend zijn voor de PA-inzet in Brussel, worden vastgesteld door DB SNN op voorstel van de gedeputeerden EU. De teamsamenstelling van SNN-PA Brussel wordt daar in de loop van 2017 op afgestemd. PA Brussel zoekt actief samenwerking met de NG4 en overige relevante spelers uit de noordelijke regio. Binnen de SNN-organisatie wordt waar nodig afstemming georganiseerd tussen de SNN-inzet in Den Haag, Brussel en EU-regio's.

5. Versterking branding Noord-Nederland

Er wordt een regionaal economisch brand ontwikkeld voor Noord-Nederland. Deze wordt ingezet in uitingen van Public Affairs in Den Haag en Europa. Met een sterker profiel van Noord-Nederland en dagelijks actieve communicatie over de prestaties van de regio wordt de effectiviteit van noordelijke PA vergroot.

6. Externe betrekkingen

Het SNN ervaart steeds meer het belang van een goede kennis en ontsluiting van het regionale en (inter)nationale netwerk, voor het kunnen realiseren van de strategische opgaven van het SNN. Het SNN is daarbij actief op een complex en divers werkterrein met vele spelers en partners. Het onderhouden en inschakelen van die externe betrekkingen vraagt inzet, beheer van gegevens en ondersteuning van organiserend vermogen bij lobby, projectontwikkeling, samenwerking en programmering van activiteiten en instrumenten.

2. Business support

De realisatie van de strategische doelen staan centraal binnen het SNN. Deze doelen dragen direct bij aan de ontwikkeling van Noord-Nederland. Om onze ambities te realiseren is een aantal werkdomeinen samengevat onder de noemer 'Business support'. Deze werkdomeinen zijn:

- Mens & Organisatie
- Communicatie & Marketing
- Financiën, Control & Juridische Zaken

Per werkdomein zijn speerpunten voor de komende jaren benoemd. Deze worden hieronder toegelicht. De teams Communicatie & Marketing, Financiën & Control en Mens & Organisatie geven gezamenlijk invulling aan de verschillende speerpunten.

2.1 Mens en organisatie

Het team Mens en Organisatie (M&O) richt zich op het voortdurend optimaliseren van het werkresultaat en werkplezier van de gehele SNN-organisatie. Het team heeft adviseurs met kennis van ICT, HR, projectmatig werken, LEAN, persoonlijke- en organisatieontwikkeling en nieuw organiseren. Deze combinatie van kennis en talenten maakt het mogelijk om mensen, processen en systemen met elkaar te verbinden. Samen met de teams Communicatie en Financiën & Control vervult M&O een adviserende en faciliterende rol.

Speerpunten

Ter ondersteuning van de strategische doelen van het SNN is het van belang onze organisatie zo optimaal mogelijk in te richten, waarbij kwaliteit, flexibiliteit, efficiency en ontwikkeling centraal staan. We streven naar een wendbare organisatie, die zich door middel van strategische personeelsplanning, scherp projectmanagement en vormen van nieuw organiseren voortdurend kan aanpassen aan de vragen van onze klanten. We werken optimaal digitaal. Dat wil zeggen dat we onze digitale systemen zo inrichten dat zowel klanten als medewerkers optimaal bediend worden in gebruikersgemak: duidelijk, plezierig en efficiënt.

Onder de noemer 'modern vakmanschap' zetten we in op de verdere ontwikkeling van onze medewerkers. Een modern vakman/-vrouw beheerst benodigde kennis en vaardigheden, is zich bewust van zijn/haar talenten, is digitaal vaardig en neemt verantwoordelijkheid voor zijn/haar loopbaan. Met z'n allen werken we vanuit onze organisatiewaarden. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor talenten, die stage- en afstudeermogelijkheden biedt en talenten weet te binden. We streven er naar dat al onze (oud)medewerkers trots zijn op het SNN en Noord-Nederland.

2.2 Communicatie & Marketing

SNN is een communicerende organisatie. Onze constant veranderende omgeving vraagt hierom. De ambitie is om onze communicatie steeds aan te passen en te verbeteren op basis van gedeelde wensen van onze klanten en stakeholders. Onze faciliterende, stimulerende en verbindende rol is ook online ingevuld. Daarbij staat persoonlijk contact en aandacht bij ons hoog in het vaandel. We communiceren open, eerlijk, duidelijk en tijdig. We zetten in op een multi-channel aanpak van de communicatie over onze dienstverlening. Klanten kunnen op verschillende (online) manieren contact opnemen met het SNN (e-loket, spreekuur, telefoon, chat, social media etc.).

Team communicatie helpt de organisatie beter te communiceren. We maken collega's mede verantwoordelijk voor de communicatie. Alle collega's zijn stuk voor stuk essentiële schakels. Ze zijn zich ervan bewust dat hun eigen houding, gedrag en communicatie bepalend is voor het imago van het SNN en handelen daarnaar. Onze missie, visie en kernwaarden zijn hierbij richtinggevend. De SNN-staf vervult een voorbeeldfunctie. Team communicatie adviseert, coacht, faciliteert en ondersteunt.

Speerpunten

1. Public affairs / branding Noord-Nederland

Strategische versterking van de communicatie rondom public affairs in een jaar met Tweede Kamerverkiezingen en de lopende cohesielobby is gewenst. We moeten publicitaire doelpunten scoren, onze succesverhalen en de juiste feiten en cijfers aanreiken. De organisatie van de economische branding en de bijbehorende storytelling lijkt ondertussen een reële nieuwe opgave voor het SNN. De evenementenkalender 2017 is vastgesteld in het DB met daarbij voor ons een regierol bij het SNN. Vanuit onze rol ligt het organiseren van een sterkere positionering van onze regio in binnen- en buitenland voor de hand. Daarbij is input vanuit dienstverlening essentieel.

2. Online

Er komt een nieuwe internetomgeving waarin - naast de informatie en dienstverlening van het SNN - ook ruimte is voor interactie en platforms met andere spelers binnen en buiten het publieke domein. Op die wijze kan de SNN-organisatie ook online noordelijke samenwerking beter gaan ondersteunen. Dit doen we onder meer door de ontsluiting van data- en netwerkgegevens en het openstellen van open projectomgevingen in de cloud. Dit heeft als voordeel dat verschillende partners bij verschillende opgaven elkaar beter vinden, informatie delen en online samenwerken. Een koppeling met de public affairs en de (economische) branding van Noord-Nederland hoort daar logischerwijs bij.

3. Interne communicatie

Onze organisatie groeit. We willen graag dat onze collega's zich gaan verbinden met onze opgaven en organisatiedoelen. Onze interne organisatie kan aan kracht winnen door alle lopende zaken meer in samenhang te communiceren. Zo ontstaat een sterker wij-gevoel, transformeren we verder naar een projectorganisatie en dragen we met trots onze resultaten uit. Extern winnen is intern beginnen. De SNN-staf vervult een voorbeeldfunctie. Team communicatie adviseert, coacht, faciliteert en ondersteunt daarbij.

2.3 Financiën, Juridische zaken en Control

Het team Financiën, Juridische Zaken en Control heeft drie speerpunten voor de jaren 2017 en 2018. De belangrijkste is het leveren van "voorspelbare kwaliteit in control" zodat het SNN altijd en optimaal in control is. Om dat te bereiken, zullen vanaf 2017 periodiek operational audits worden uitgevoerd. Deze zijn zowel financieel als juridisch van aard. Doel daarvan is vaststellen dat zaken goed lopen, maar indien daartoe aanleiding is, zullen verbeteringen worden doorgevoerd. Ook de komende jaren zal het verminderen van de controledruk een aandachtspunt zijn. Het SNN wil een stelsel van controlemaatregelen toepassen, waarbij de hoge graad van dienstverlening behouden blijft. Daar waar mogelijk zal de controle op het verstrekken en uitbetalen van subsidies meer naar de voorkant verschuiven. Het tweede speerpunt betreft het leveren van "sturingsinformatie op maat". De bestaande managementinformatie zal verder worden verbeterd en uitgebreid zodat het management van het SNN nog beter in staat wordt gesteld om het uitgestippelde beleid periodiek te toetsen op voortgang. Indien noodzakelijk kan zodoende tijdig worden bijgestuurd. Het derde speerpunt is het streven naar een "financieel zelfstandige organisatie". Vanaf de start van het Europese programma 2014-2020 is het SNN in gesprek geweest met de drie noordelijke provincies over de financiering van de jaarlijkse kosten van het SNN. Hoewel het programmabudget voor de nieuwe periode aanzienlijk kleiner was dan voorheen en de (controle)eisen die aan het SNN worden gesteld steeds hoger zijn geworden, is niet gekozen voor een verhoging van de bijdrage van de provincies en vier grote gemeenten. Wel hebben met name de drie provincies op grote schaal subsidieregelingen door het SNN laten uitvoeren waardoor extra dekking voor de overheadkosten is verkregen. Daarnaast heeft het SNN bezuinigingen doorgevoerd. Komende jaren zullen nog grote inspanningen noodzakelijk zijn om onze kosten tot medio 2023 (dan wordt naar verwachting het nu lopende OP EFRO afgerekend) te dekken.

2 Overzicht programma's en regelingen

Voor het bereiken van de doelstellingen heeft het SNN voor de periode 2014-2020 een aantal programma's en regelingen in het leven geroepen. De programma's en regelingen zijn geclusterd naar groepen. Deze groepen zijn ingedeeld op basis van uitvoeringsperiode en/of financier. In het onderdeel Financiële Begroting is per groep een deelbegroting opgenomen met daarbij een beknopte toelichting.

In deze begroting is een verdeling te vinden naar de volgende groepen: Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020 (OP EFRO 2014-2020), regelingen 2014-2020, Ruimtelijk Economisch Programma-SNN (REP-SNN), het Koers Noord programma en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013, de regelingen binnen het Koers Noord programma (enkel nog de NIOF 2013) en de regelingen en werkzaamheden voor provincies, gemeenten en overige instanties.

Hieronder wordt beknopt ingegaan op deze programma's en -regelingen.

Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

In het Europa van 2020 wil Noord-Nederland zich ontwikkelen en profileren als een regio die bekend staat om de vernieuwende wijze waarop maatschappelijk en economisch voordeel wordt gehaald uit innovatie. Dat is waar het OP EFRO 2014-2020 op inzet. Het programma stelt € 103,5 miljoen euro beschikbaar uit het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). Dit bedrag is exclusief cofinanciering door het Rijk en de regio.

Het programma richt zich op twee grote thema's (thematische doelstellingen): innovatie en een koolstofarme economie. Hiervoor is gekozen in samenspraak met de verschillende stakeholders (onderwijs, onderzoek, ondernemingen en overheid). De omschakeling naar een koolstofarme economie is daarnaast ook een belangrijk onderdeel van de EU2020-strategie. Noord-Nederland ziet hierin een grote economische kans.

Binnen het thema innovatie zijn drie specifieke doelen vastgesteld: het versterken van human capital, het stimuleren van kennisontwikkeling en het stimuleren van valorisatie.

Het Noorden zet binnen het thema koolstofarme economie in op één specifiek doel: het vergroten van het aandeel innovaties in Noord-Nederland, dat specifiek is gericht op de reductie van uitstoot van broeikasgassen. Juist daar ligt de toegevoegde waarde van het programma in een beleidsveld waar reeds andere maatregelen worden genomen gericht op de uitrol van technologieën.

Per specifieke doelstelling zal, mede afhankelijk van het stadium van de uitvoering van het programma en de resultaten die zijn bereikt, worden gekozen voor het instrument waarmee op de meest effectieve en efficiënte wijze wordt bijgedragen aan het eindresultaat dat wordt beoogd. De selectiecriteria worden per call (selectie via open inschrijving) of tender in detail uitgewerkt. De uitgangspunten zijn:

- bijdrage aan de doelstellingen van het OP EFRO;
- mate van innovatie;
- kwaliteit van de business case;
- kwaliteit van de aanvraag;
- duurzame ontwikkeling.

Regelingen 2014-2020

Voor innovatieve mkb-ondernemers zijn de regelingen MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015 en 2016 (MIT 2015 en 2016) ontwikkeld. De MIT 2015 en 2016 hebben als doel het stimuleren van innovatie bij het midden- en kleinbedrijf in Noord-Nederland door het subsidiëren van innovatie-adviesprojecten en haalbaarheidsprojecten. De MIT-regelingen worden gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken, (onder andere vanuit vrijgevallen middelen van het EZ Koers Noord 2007-2010 PiD programma), door het OP EFRO 2014-2020 en door de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen.

Vanuit het OP EFRO 2014-2020 en de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen worden de Versneller Innovatieve Ambities 2015, 2016 en 2017 (VIA 2015, 2016 en 2017) mogelijk gemaakt. De VIA-regelingen stimuleren innovatie en economische ontwikkeling in het midden- en kleinbedrijf. De regelingen richten zich op onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten. Binnen de VIA-regelingen is een apart budget beschikbaar voor projecten die een bijdrage leveren aan CO₂-reductie. De VIA-regelingen zijn afgestemd op de MIT-regelingen en kunnen ingezet worden voor vervolgprouwen van haalbaarheidsprojecten.

De Kennisontwikkeling en Innovatieregeling 2016 en 2017 (KEI 2016 en 2017) hebben tot doel dat meer noordelijke mkb'ers aan kennisontwikkeling gaan doen. Dat houdt in dat zij hun kennispositie gaan versterken door samen met andere ondernemers en/of kennisinstellingen te onderzoeken hoe zij nieuwe kennis kunnen aanboren, verder ontwikkelen en toepassen. De KEI-regelingen richten zich op onderzoeks- en kennisuitwisselingsprojecten met maatschappelijke meerwaarde en een overtuigend perspectief op concrete innovatie.

Ruimtelijk Economisch Programma-SNN

Begin 2012 is in het Bestuurlijk Overleg inzake Landsdelige Agenda Noord/Topsectoren besloten om de resterende middelen van het Ruimtelijk Economisch Programma-Zuiderzeelijn aan het SNN te decentraliseren. De hoofddoelstelling van het REP-SNN is het versterken van kansrijke sectoren en de ruimtelijk-economische structuur van Noord-Nederland, door het stimuleren van kansrijke sectoren. Het stimuleren van de kansrijke sectoren vindt plaats door activiteiten te ondersteunen die bijdragen aan onderzoek en innovatie, kennisontwikkeling en ondernemerschap. Met het REP-SNN beoogt het SNN de economische structuur van Noord-Nederland te versterken en de verdere ontwikkeling van de meest kansrijke clusters te stimuleren. Het gaat om de clusters: Energie, Water (Waternotechnologie), Life Sciences en Health (Healthy Ageing), Agro-Food (Agribusiness), waaronder Biobased Economy en High Tech Materialen en systemen (High Tech Sensorsystemen).

Koers Noord programma en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013

Uiterlijk 31 maart 2017 moet het SNN de eindafrekening van het OP EFRO programma 2007-2013 bij de Europese Commissie indienen. In de loop van 2015 hebben de laatste begunstigden de eindafrekening van hun project ingediend, waarna vaststelling kon plaatsvinden.

Aangezien de meeste met OP EFRO 2007-2013 gefinancierde projecten ook gebruik hebben gemaakt van middelen uit de programma's EZ Koers Noord Pieken in de Delta en/of Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 zijn ook de projecten van deze programma's in 2016 afgerekend. Voor het Transitieprogramma kan bij het afrekenen van projecten nog vrijval ontstaan.

Koers Noord regelingen

Vanuit het Koers Noord programma (en het in 2016 afgeronde OP EFRO 2007-2013) zijn een drietal bedrijfsgerichte subsidieregelingen mogelijk gemaakt. Hiervan zijn in 2016 de Investeringspremieregeling 2008 en 2009, de Noordelijke Innovatieve Ondersteuningsfaciliteit (NIOF) 2008 en 2010 en de Human Resource Management plus 2009 en 2010 afgerekend. De nog lopende NIOF 2013 subsidieert met name extern advies, implementatie van innovatieve trajecten en de inhuur van een kennisdrager.

Regelingen en werkzaamheden voor provincies, gemeenten en overige instanties

Het SNN gaat ook in 2017 en volgende jaren voor rekening en risico van de drie noordelijke provincies, enkele gemeenten en overige instanties subsidieregelingen en werkzaamheden uitvoeren zoals toeristische regelingen, energiebesparingsregelingen, twee regelingen voor waardevermeerdering, energiepremieregelingen, sectorplannen, regionale investeringspremieregelingen, een innovatief actieprogramma en een plattelandsontwikkelingsprogramma.

Concreet gaat het om de volgende werkzaamheden:

- STINAF en STINAF II
- Friese Energiepremie (FEP) 2013-2015 en 2016
- Nul op de Meter 2016-2018
- Duurzaamheidssubsidie starters gemeente De Wolden
- Energiebesparingsregeling De Wolden 2016
- Interimregeling Waardevermeerdering
- Sectorplan Groningen: Groningen op Voorsprong
- Sectorplan Drenthe: Ruimte voor Ontwikkeling
- Regionale Investeringssteun Groningen (RIG) 2014, 2015, 2017 en 2018
- Innovatief Actieprogramma Groningen 4 (IAG 4)
- Voucherregeling Externe Expertise Financiering (VEEF)
- Vierkant voor Werk
- Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningen
- EBG (Economic Board Groningen) Adviesregeling 2017
- EBG Innovatieregeling 2017
- EBG 5G Regeling 2017

Daarnaast verricht het SNN op verzoek van de provincies de volgende werkzaamheden:

- Optreden als fondsbeheerder voor het regionale Mobiliteitsfonds van het Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (RSP)
- Aanvragen afhandelen voor de Interestsubsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw particulieren
- Aanvragen afhandelen voor de Zonnelening Drenthe 2014, 2015 en 2016 en 2017
- Aanvragen afhandelen voor het Provinciaal Herstructureringsprogramma Drenthe
- Werkzaamheden voor het Plattelandsontwikkelingsprogramma 3 (POP3)

Voor alle hiervoor genoemde activiteiten ontvangt het SNN een tegemoetkoming in de uitvoeringskosten. De met deze activiteiten samenhangende posten zijn in een afzonderlijk onderdeel van de begroting van het SNN verwerkt (hoofdstuk 8 van de financiële begroting).

3 Uitgangspunten begroting

Het SNN stelt normaliter jaarlijks een begroting voor het komende jaar op. In deze begroting wordt echter naast de begroting 2018 ook een begroting na wijziging 2017 opgenomen. Op basis van ontwikkelingen in 2016 en meer inzicht in de werkzaamheden die het SNN voor provincies en overige instanties gaat uitvoeren zijn de oorspronkelijke begrotingscijfers voor 2017 niet meer actueel. Vandaar dat er in de begroting 2018 een begroting na wijziging 2017 is opgenomen. Alle begrotingen worden volgens het baten en lasten stelsel opgesteld.

Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

In 2014 heeft de staatssecretaris van Economische Zaken het dagelijks bestuur van het SNN als Management Autoriteit aangewezen voor het Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020. Naast de middelen van de Europese Commissie heeft het Rijk daarbij cofinancieringsmiddelen ter beschikking gesteld.

Naar verwachting zullen in 2018 en 2017 respectievelijk een bedrag van € 25 miljoen en € 26 miljoen via tenders en calls aan projecten worden toegekend. Het verdelen van subsidies via tenders en calls betekent in de praktijk dat er kortere projectperiodes worden gehanteerd en lagere bedragen aan projecten worden toegekend dan in de vorige programmaperiode. Het is nog niet duidelijk wat voor gevolgen deze gewijzigde verdeling van de gelden heeft voor het overcommitteren. Hierdoor is er bij deze programma's nog geen rekening gehouden met overcommitteren.

Regelingen in de programmaperiode 2014-2020

In 2018 zal naar verwachting een bedrag van € 500.000 aan projecten worden toegekend vanuit de MIT-regelingen. In 2017 zal € 5,3 miljoen worden toegekend.

Vanuit de VIA-regelingen wordt in 2018 geen subsidie meer aan projecten toegekend. In 2017 is rekening gehouden met een bedrag van € 9 miljoen dat aan projecten zal worden beschikt.

De KEI-regelingen zullen naar verwachting in 2018 tot toekenningen van € 2 miljoen leiden en in 2017 tot toekenningen van € 1 miljoen.

REP-SNN

Voor de periode 2012-2022 is voor het centrale deel van het REP-SNN in 2012 een bedrag van € 107 miljoen beschikbaar gesteld. In 2013 heeft het ministerie van Infrastructuur en Milieu € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor het project Wetsus. Het totaalbudget ad € 109 miljoen wordt in een periode van negen jaar (eindigend in 2020) via het Provinciefonds aan het SNN uitbetaald. In 2016 heeft het ministerie van Economische Zaken € 2 miljoen bijgedragen voor een specifiek project. Hiermee komt het totale programmabudget op € 111 miljoen.

In 2018 worden toekenningen aan projecten van € 6 miljoen begroot en in 2017 een bedrag van € 9 miljoen.

Overige programmabudgetten

Alle beschikbare middelen van de programma's EZ Koers Noord 2007-2010 PiD, Transitie 2007-2010, OP EFRO 2007-2013 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 zijn voor 31 december 2015 beschikt. Van deze programma's treft u in deze begroting geen toekenningen aan projecten meer aan. Zowel het EZ Koers Noord 2007-2010 PiD, het OP EFRO 2007-2013 als de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013 worden in 2017 afgerekend.

Bij het Koers Noord programma en Operationeel Programma voor regelingen geldt dat er geen subsidie meer aan projecten kan worden toegekend. Alle regelingen, behalve de NIOF 2013, zijn afgerekend. De NIOF 2013 wordt in 2017 afgerekend.

Treasury en administraties

De financiële administratie, de salarisadministratie en het treasurybeleid van het SNN zijn ondergebracht bij de provincie Groningen. Dat laatste houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de provincie Groningen lopen. Als gevolg hiervan gaat het SNN geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. De treasury-afdeling van de provincie Groningen voert deze taken voor het SNN uit. Het SNN heeft wel een eigen financieringsstatuut, dat overigens is afgeleid van dat van de provincie Groningen.

Het statuut heeft tot doel in overeenstemming met de Wet fido (Wet financiering decentrale overheden) de bestuurlijke kaders aan te geven van het dagelijks bestuur van het SNN, waarbinnen de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, financiële posities en de hieraan verbonden risico's worden bestuurd en beheerst.

Liquiditeit

Vooraf omdat de middelen uit Den Haag en Brussel in relatief grote porties aan het SNN worden uitbetaald, terwijl het SNN deze geleidelijk aan in veel kleinere bedragen doorgeeft aan projecten, beschikt het SNN gemiddeld over aanzienlijke liquiditeiten. In de begrotingen worden de rentebaten en -lasten over de rekening-courant verhoudingen per instrument berekend tegen het door de provincie Groningen opgegeven gemiddeld rentepercentage. Voor het jaar 2018 en het jaar 2017 wordt respectievelijk een rentepercentage van 1,09% en van 1,12% begroot. Daarbij is rekening gehouden met de invoering van het verplicht schatkistbankieren voor overheden.

De middelen van de regelingen en werkzaamheden voor provincies, gemeenten en overige instanties worden kortlopend weggezet. Vanwege het verplichte schatkistbankieren vergoedt de provincie Groningen over deze rekening-courant tegoeden geen interest.

Onvoorzijne kosten

Gezien de aard van de activiteiten van het SNN komt er in de begrotingen geen post onvoorzien voor. De nog niet bestede middelen worden toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen. Vanuit deze balanspost kunnen middelen aan projecten worden toegekend.

Uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten van het SNN worden exclusief btw begroot. Het SNN opteert vanaf de invoering van de Wet op het BTW-compensatiefonds voor het niet ondernemersdeel van haar activiteiten voor de zogenaamde transparantiemethode.

De compensabele btw van het SNN wordt evenredig doorgeschoven naar de drie deelnemende provincies. Het SNN heeft hierover overeenstemming bereikt met de inspecteur van de Belastingdienst Noord te Groningen.

Als gevolg van het onderbrengen van de salarisadministratie bij de provincie Groningen volgt het SNN vrijwel geheel het personeelsbeleid van deze provincie. Bij het begroten van de personeelskosten wordt normaliter uitgegaan van de door de provincie Groningen opgegeven salarisverhogingen en inschatting van individuele verhogingen voor personeelsleden, die het einde van de salarisschaal nog niet hebben bereikt. De werkgeverslasten zijn gebaseerd op de begin 2017 door de provincie verstrekte gegevens.

Bij het begroten van de overige kosten is gebruik gemaakt van ervaringscijfers uit het verleden.

Vooruitontvangen uitvoeringskosten

Het feit dat het SNN als Management Autoriteit is aangewezen voor het OP EFRO 2014-2020, betekent ook dat de horizon van de vooruitontvangen uitvoeringskosten verlengd moet worden tot medio 2023. Naar verwachting zal in dat jaar de eindafrekening van het OP EFRO 2014-2020 kunnen worden opgemaakt. Het nieuwe programma is aanzienlijk geringer van omvang dan vorige programma's.

Voor de OP EFRO periode 2014-2020 bedraagt het budget € 122 miljoen. Standaard is daarvan 4% beschikbaar voor uitvoeringskosten en dat levert een bijdrage op van € 4.884.000. Dit bedrag is bij toekenning ineens toegevoegd aan de balanspost "vooruit ontvangen uitvoeringskosten". Datzelfde gebeurt met bijdragen van het ministerie van Economische Zaken en bijdragen uit programmamiddelen voor het uitvoeren van subsidieregelingen die ineens voor meerdere jaren worden toegekend. Jaarlijks wordt het saldo van werkelijke kosten en inkomsten op de balanspost gemuteerd.

Ultimo 2015 was het geprognosticeerde tekort op de balanspost vooruit ontvangen uitvoeringskosten € 1.765.000. Door diverse oorzaken is het tekort in 2016 niet verder teruggelopen. Zo was er in 2016 een piekbelasting door samenloop van het opstellen van de eindafrekening van het OP EFRO programma 2007-2013 en de uitvoering van het nieuwe OP EFRO programma 2014-2020. Daarnaast is het POP3 dat het SNN voor de provincies uitvoert later op gang gekomen dan voorzien. Ook werd in 2016 voor de noordelijke samenwerking in toenemende mate een beroep gedaan op de afdelingen public affairs en communicatie van het SNN. Voorts werd in 2016 duidelijk dat de vergoeding, die het SNN ontvangt voor de uitvoering van met EFRO gelden gefinancierde MKB regelingen, onvoldoende is om de kosten te dekken. Het feit, dat het tekort op de vooruit ontvangen uitvoeringskosten in 2016 met € 452.000 is opgelopen, maakt het noodzakelijk om de uitgangspunten voor de doorkijk naar medio 2023 aan te passen ten opzichte van vorig jaar. Bij ongewijzigd beleid zou het tekort richting 2023 niet verder teruglopen. Vorig jaar werd nog uitgegaan van een vaste personeelsformatie tot medio 2023 voor lobby, communicatie, (bestuurs)secretariaat, personeel en organisatie, financiën, juridische zaken en directie. Dat blijkt thans niet meer houdbaar waardoor vanaf 2020 de beschikbare formatie gebaseerd wordt op de uitvoering en eindafrekening van OP EFRO 2014-2020 en het POP3 en de daarvoor minimaal noodzakelijke staffuncties. In dat laatste is begrepen het kwalitatief en kwantitatief op niveau houden van de noordelijke lobbyorganisatie.

Op basis van de thans beschikbare informatie is een zo realistisch mogelijke inschatting gemaakt van de toekomstige kosten en inkomsten tot medio 2023. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- rekening gehouden met inkomsten uit regelingen voor provincies, gemeenten en overige instanties tot 2022 op basis van nu bekende gegevens;
- rekening gehouden met vergoedingen conform offertes aan de drie provincies voor werkzaamheden voor het POP3 tot medio 2023;
- uitgegaan van in totaal € 1,3 miljoen inkomsten uit subsidie regelingen MIT, VIA en KEI voor 2017;
- een vaste personeelsformatie voor lobby tot medio 2023;
- In 2019 begint afbouw van de staffuncties en in 2020 volgt grote afbouw;

- een met de werkdruk afnemende personeelsbezetting voor de afdeling subsidie dienstverlening;
- uitgaan van de opslagpercentages sociale lasten voor 2017;
- uitgaan van een CAO loonkostenstijging conform opgave van de provincie Groningen voor de jaren 2017 en vanaf 2018 voorzichtigheidshalve jaarlijks met 1,5% gerekend;
- voor 2018 rekening gehouden met een salarisstijging van gemiddeld 1,5% voor schaalverhogingen;
- de overige kostenposten voor zover mogelijk gerelateerd aan de personeelskosten;
- in 2017 geen bijdrage meer in de tekorten van SER Noord-Nederland;
- geen rekening gehouden met eventuele wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden;
- om het tekort op de post 'vooruit ontvangen uitvoeringskosten' niet verder te laten oplopen is met de drie provincies en de vier gemeenten afgesproken dat de bijdrage vanaf 2016 jaarlijks wordt verhoogd.

Per 31 december 2016 bedraagt de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten € 12.173.000. Na verwerking van de verwachte inkomsten en uitgaven zou deze balanspost toereikend moeten zijn om de thans nog lopende programma's en regelingen geheel af te wikkelen. Dat is thans nog niet het geval, maar het in de vorige begroting gepresenteerde tekort van € 1,8 miljoen is teruggelopen tot € 1,4 miljoen.

Op basis van de nu bekende gegevens ziet het toekomstig verloop van de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten er als volgt uit:

Verloop van de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten

Bedragen in € 1.000

Stand 31 december 2016		12.173
Geraamde kosten 2017 tot en met medio 2023	46.677	
Geraamde inkomsten 2017 tot en met medio 2023	33.140	
Geraamd tekort 2017 t/m medio 2023		- 13.537
Tekort per 30 juni 2023		€ - 1.364

Op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren is het mogelijk om een deel van dit tekort in de komende jaren verder weg te werken door een groter volume regelingen voor provincies, gemeenten en overige instanties dan thans geraamd door het SNN te laten uitvoeren. Als er meer werk naar het SNN gaat, dan zal vanaf 2020 de bezetting van staffuncties telkens in samenhang met de grotere volumes moeten worden bezien.

Indien niet op deze of andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, dan zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 455.000 aansprakelijk zijn voor het tekort.

4 Grondslagen van consolidatie en waardering

In deze paragraaf worden de grondslagen van consolidatie en waardering uiteengezet. Daarbij wordt tevens de inhoud van de posten van het overzicht van baten en lasten nader omschreven.

Grondslagen consolidatie

In deze begroting is het geconsolideerd overzicht van baten en lasten opgenomen. Dat wil zeggen, dat alle bij het SNN in beheer zijnde programma's en regelingen alsmede het onderdeel uitvoeringskosten zijn opgeteld tot een geheel.

De volgende groepen zijn in de consolidatie betrokken:

- OP EFRO 2014-2020
- Regelingen 2014-2020
- REP-SNN
- Koers Noord programma en OP EFRO 2007-2013
- Koers Noord regelingen (alleen NIOF 2013)
- Uitvoeringskosten
- Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten en overige instanties.

In de begroting heeft geen consolidatie met verbonden partijen en/of overige zelfstandige rechtspersonen plaatsgevonden. De voorliggende begroting heeft enkel betrekking op de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland.

Bij de consolidatie van de overzichten van baten en lasten zijn, indien van toepassing, onderlinge posten geëlimineerd.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij hieronder anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover deze op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de begroting bekend zijn geworden.

Hierna volgt per post van het overzicht van baten en lasten een beknopte beschrijving en indien van toepassing een uiteenzetting over de waardering of wijze van resultaatbepaling.

Overzicht van baten en lasten

Projecten

Toekenningen aan projecten

Betreft verleende subsidies (committeringen) aan derden. De volledige toezegging wordt in het jaar van toezegging als last in het overzicht van baten en lasten verantwoord.

Vrijval op toekenningen

Voor zover toegekende bedragen niet (geheel) worden uitbetaald, wordt de hierdoor gecreëerde vrijval als negatieve last verantwoord, aangezien het in feite een correctie op eerdere toekenningen is.

De vrijval is, mits de regelgeving dit toelaat, opnieuw beschikbaar. De vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

Het saldo van de toekenningen aan projecten en de gerealiseerde vrijval op projecten wordt aan de vooruitontvangen bedragen onttrokken of toegevoegd.

Algemeen

Bijdragen in uitvoeringskosten

Betreft de bijdragen in de uitvoeringskosten van het Rijk, de Europese Commissie, provincies, gemeenten en overige instanties.

Kosten

Betreft de gemaakte uitvoeringskosten voor het beheren van de diverse programma's en regelingen, het beheer van SNN en SER Noord-Nederland. De kosten worden doorberekend aan de uitgevoerde programma's en regelingen op basis van een kostenverdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is gebaseerd op het urenregistratiesysteem. De kosten worden gedekt door bijdragen van het ministerie van Economische Zaken, de Europese

Commissie, de SER, de drie noordelijke provincies, vier gemeenten en overige instanties. De personeelskosten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personeelskosten, zoals de waarde van nog niet opgenomen verlofdagen, echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling of opname plaatsvindt.

Alle accountantskosten, die gemaakt moeten worden om de jaarrekening te controleren, zijn conform de gedragslijn in het verleden aan dit boekjaar toegerekend.

Rente

De provincie Groningen treedt op als kasbeheerder van het SNN. Per programma en regeling wordt een rekening-courantverhouding bijgehouden, waarover jaarlijks rente wordt berekend.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

De vooruitontvangen uitvoeringskosten dienen als dekking van uitvoeringskosten van het SNN. Als de bijdrage aan uitvoeringskosten hoger is dan de gerealiseerde kosten wordt de overfinanciering aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten toegevoegd.

Indien de uitvoeringskosten hoger zijn dan de toegekende financiering, dan vindt een onttrekking (bate) aan de vooruitontvangen uitvoeringskosten plaats.

Mutaties reserves

Het saldo van de rentebaten en -lasten wordt aan de reserve toegevoegd. Voor overige kosten, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, kan een bedrag aan de reserves worden onttrokken.

5 Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	33.500		-33.500
vrijval op toekenningen	-4.170		4.170
Mutaties vooruitontvangen bedragen		29.330	29.330
Subtotaal projecten	29.330	29.330	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies		3.474	3.474
vier gemeenten		496	496
overige		784	784
Kosten			
uitvoeringskosten	8.464		-8.464
overige kosten			
Rente		440	440
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		3.710	3.710
Subtotaal algemeen	8.464	8.904	440
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	37.794	38.234	440
Mutaties reserves	440		-440
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	38.234	38.234	0

Begroting na wijziging 2017

lasten	baten	saldo
45.300		-45.300
-2.725		2.725
	43.075	43.075
42.575	43.075	500
	160	160
	5.137	5.137
	524	524
	1.243	1.243
10.350		-10.350
10	540	530
	2.786	2.786
10.360	10.390	30
52.935	53.465	530
540	10	-530
53.475	53.475	0

Begroting voor wijziging 2017

lasten	baten	saldo
35.164		-35.164
-3.280		3.280
	32.220	32.220
31.884	32.220	336
	4.711	4.711
	451	451
	199	199
8.772		-8.772
	872	872
	3.075	3.075
8.772	9.308	536
40.656	41.528	872
872		-872
41.528	41.528	0

6 Toelichting op het geconsolideerd overzicht van baten en lasten

De geconsolideerde begroting voor 2018 en de begroting na wijziging 2017 wijken af van de begin vorig jaar gepresenteerde begroting voor 2017. Sinds het opstellen van de vorige begroting (de begroting 2017 en de begroting na wijziging 2016) kan nu een beter beeld worden geschetst van de regelingen, die het SNN vanaf 2017 gaat uitvoeren. Dit betreft zowel regelingen die (deels) gefinancierd worden vanuit het OP EFRO 2014-2020, zoals de MIT-, VIA- en KEI-regelingen alsmede de regelingen en programma's die uitgevoerd worden voor provincies, gemeenten en overige instanties, zoals onder andere de nieuwe Waardevermeerderingsregeling (Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningen) en Vierkant voor Werk. Tevens is er meer inzicht gekomen in de inzet van de resterende beschikbare middelen binnen het OP EFRO 2014-2020 en POP3.

De toekenningen aan projecten worden in 2018 op € 33,5 miljoen begroot en in 2017 na wijziging op € 45,3 miljoen. Bij het OP EFRO 2014-2020 wordt in 2018 € 4 miljoen meer toegekend dan in 2017 na wijziging. Bij zowel de regelingen 2014-2020 als het REP-SNN wordt in 2018 minder wordt toegekend dan in 2017 na wijziging, respectievelijk € 12,8 miljoen en € 3 miljoen. Tezamen leiden de wijzigingen in 2018 tot een totale daling van € 11,8 miljoen ten opzichte van 2017 na wijziging.

De vrijval op toekenningen is gerelateerd aan de toekenningen aan projecten. Vrijval komt tot stand wanneer projecten minder subsidieerbare kosten realiseren dan begroot. Aangezien dit regelmatig het geval is, kan een programmaproject alleen volledig worden benut indien het SNN overgaat tot het zogenaamde 'overcommitteren'. Dit betekent dat er meer subsidie aan projecten wordt toegekend, dan er budget beschikbaar is. Hierdoor wordt de vrijval gecompenseerd en worden de budgetten zo optimaal mogelijk uitgeput. Met behulp van ervaringscijfers uit het verleden is

het percentage overcommittering vastgesteld en is hiermee rekening gehouden bij het toekennen van projecten om zo de beschikbare budgetten optimaal te benutten. Binnen het OP EFRO 2014-2020 is nog geen gebruik gemaakt van overcommitteren. Het verdelen van subsidies via tenders en calls betekent in de praktijk dat er kortere projectperiodes worden gehanteerd en lagere bedragen aan projecten worden toegekend dan in de vorige programmaperiode. Het is nog niet duidelijk wat voor gevolgen deze gewijzigde verdeling van de gelden heeft voor het overcommitteren. Hierdoor is er bij deze programma's nog geen rekening gehouden met overcommitteren. Bij de regelingen 2014-2020 is (indien mogelijk binnen de specifieke regeling) wel overgecommitteerd.

In 2018 wordt de vrijval op € 4,2 miljoen geraamd en in 2017 na wijziging op € 2,7 miljoen. De stijging van € 1,5 miljoen wordt grotendeels veroorzaakt, doordat in 2018 bij het Transitie 2007-2010 twee keer zo veel vrijval wordt begroot dan in 2017 na wijziging. Deze stijging, van € 1,4 miljoen aan vrijval in 2017 na wijziging naar € 2,8 miljoen in 2018, wordt veroorzaakt doordat in 2018 het Transitie 2007-2010 afgerekend wordt. Naar verwachting worden in 2018 meer projecten vastgesteld dan in 2017 na wijziging.

Bij alle overige programma's en regelingen wordt voor de vrijval van 2018 een kleine stijging geraamd ten opzichte van de vrijval 2017 na wijziging. Alleen de NIOF 2013 is hierop een uitzondering. De NIOF 2013 wordt in 2017 afgerekend, waardoor in 2018 geen vrijval meer gerealiseerd wordt.

Bij het OP EFRO 2014-2020 en de regelingen 2014-2020 zal vanaf 2018 de nadruk minder op het starten en uitvoeren van projecten liggen, maar ook geleidelijk verschuiven naar het afrekenen van projecten. Hierdoor is rekening gehouden met een kleine stijging in de vrijval van 2018 ten opzichte van de vrijval van 2017 na wijziging.

De bijdragen voor uitvoeringskosten zijn in 2018 lager dan in 2017 na wijziging. Dit is voornamelijk het gevolg van een lagere bijdrage van individuele provincies en overige instanties voor het uitvoeren van regelingen en werkzaamheden. Deze bijdrage is in de begroting 2017 na wijziging wel verhoogd ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2017.

De bijdrage van het Rijk is in 2017 na wijziging begroot op € 160.000. Dit is een eenmalige bijdrage voor de uitvoering van een MIT-regeling.

De bijdragen van de provincie zijn in 2018 lager en in 2017 na wijziging hoger dan de oorspronkelijke begroting 2017. In 2018 wordt de bijdrage geraamd op € 3,5 miljoen en in 2017 na wijziging op € 5,1 miljoen. De verlaging van afgerond € 1,6 miljoen ontstaat doordat voor de meeste regelingen, zoals de Interimregeling Waardevermeerdering, zonnelingen en sectorplannen, het zwaartepunt van het werk in 2017 ligt, waarbij enkele regelingen in 2017 worden afgerond. Dit zal in 2017 leiden tot extra inkomsten van ongeveer € 1 miljoen. Tevens dragen de provincies in 2017 eenmalig € 660.000 bij aan de MIT- en VIA-regelingen.

De bijdrage van de gemeenten is in 2018 iets lager dan in 2017 na wijziging. In 2017 wordt een eenmalige bijdrage ad € 40.000 voor de SER Noord-Nederland geraamd. Daarna is geen rekening meer gehouden met de SER Noord-Nederland. De overige bijdragen van de gemeenten laten een stabiel beeld zien.

De overige bijdragen zijn in 2018 (na eliminatie) afgerond € 460.000 lager dan in 2017 na wijziging. Voor een aantal regelingen, zoals onder andere de nieuwe waardevermeerderingsregeling (Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningen) en Europese samenwerking wordt een lagere bijdrage verwacht.

De totale kosten worden in 2018 begroot op € 8,5 miljoen en in 2017 na wijziging op € 10,4 miljoen. Ten opzichte van de oorspronkelijk begrote kosten van 2017 nemen de begrote kosten in 2018 met € 300.000 af en in 2017 na wijziging met € 1,6 miljoen toe.

Tegenover de hogere kosten van 2017 na wijziging staan ook hogere bijdragen voor de regelingen voor provincies en overige instanties, zoals de NCG en EBG.

In hoofdstuk 7 van de financiële begroting worden de kosten nader toegelicht.

In verband met de verplichte invoering van 'schatkistbankieren' in 2013 zullen de rentebaten blijvend lager zijn dan in het verleden. De rentebaten in 2018 worden begroot op € 440.000 en in 2017 na wijziging worden rentebaten verwacht van € 530.000.

De verwachte rentebaten worden conform voorgaande jaren onder mutaties reserves aan de algemene reserves toegevoegd.

7 Geconsolideerde meerjarenraming 2019-2021

bedragen in € 1.000

Raming 2019

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	28.000		-28.000
vrijval op toekenningen	-1.648		1.648
Mutaties vooruitontvangen bedragen		26.352	26.352
Subtotaal projecten	26.352	26.352	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies		3.902	3.902
vier gemeenten		513	513
overige		798	798
Kosten			
uitvoeringskosten	8.108		-8.108
overige kosten			
Rente		380	380
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		2.895	2.895
Subtotaal algemeen	8.108	8.488	380
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	34.460	34.840	380
Mutaties reserves	380		-380
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	34.840	34.840	0

Raming 2020			Raming 2021		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
20.000		-20.000	15.000		-15.000
-1.628		1.628	-2.063		2.063
	18.372	18.372		12.937	12.937
18.372	18.372	0	12.937	12.937	0
	3.934	3.934		3.740	3.740
	531	531		550	550
	525	525		145	145
6.812		-6.812	5.558		-5.558
	673	673		683	683
	1.822	1.822		1.123	1.123
6.812	7.485	673	5.558	6.241	683
25.184	25.857	673	18.495	19.178	683
673		-673	683		-683
25.857	25.857	0	19.178	19.178	0

8 Toelichting op de geconsolideerde meerjarenraming 2019-2021

In dit hoofdstuk is de meerjarenraming voor de drie jaren volgend op het laatste begrotingsjaar (i.c. 2018) opgenomen. De meerjarenraming is op geconsolideerd niveau opgesteld, aangezien een meerjarenraming op groepsniveau een mate van exactheid zou suggereren, die niet in overeenstemming is met de werkelijkheid.

In de periode 2019 tot en met 2021 zullen er voornamelijk vanuit het OP EFRO 2014-2020 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 subsidies worden toegekend aan projecten. In 2019 en 2020 wordt geraamd dat respectievelijk bijna € 20 miljoen en € 15 miljoen aan projecten wordt toegekend. Hiermee zijn de beschikbare subsidiegelden uitgeput.

Vanuit de regelingen 2014-2020 zal alleen vanuit de KEI-regelingen in 2019 € 2 miljoen aan subsidies worden toegekend. Aangezien er nog geen duidelijkheid is over de regelingen voor de jaren 2020 en 2021, zijn deze niet in de meerjarenraming opgenomen.

In 2019 zal het grootste gedeelte van de geschatte vrijval bij de regelingen 2014-2020 worden gerealiseerd. Projecten binnen het OP EFRO 2014-2020 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 hebben over het algemeen een langere looptijd, waardoor de vrijval voornamelijk in latere jaren wordt gerealiseerd. De totale vrijval in 2019 wordt geschat op € 1,6 miljoen. In 2020 wordt de vrijval geraamd op € 1,6 miljoen en in 2021 op € 2,1 miljoen. In tegenstelling tot 2019 wordt de vrijval in 2020 en 2021 vooral bij het OP EFRO 2014-2020 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 verwacht. De verwachte vrijval wordt toegevoegd aan de balanspost vooruitontvangen bedragen.

Onder de bijdragen in de uitvoeringskosten zijn de jaarlijkse bijdragen van de provincies, gemeenten en overige instanties voor de dekking van de uitvoeringskosten opgenomen. Tevens is voor de begrotingsjaren 2019 tot en met 2021 rekening gehouden met een bate van € 1,8 miljoen in 2019 en 2020 en € 1,6 miljoen in 2021 voor het uitvoeren van het POP3.

Voorts is voor de nieuwe waardevermeerderingsregeling in 2019 een bijdrage opgenomen van € 632.000, in 2020 een bijdrage van € 400.000 en in 2021 een bijdrage van € 60.000.

Als laatste is voor de uitvoering van enkele regelingen, zoals de RIG en Vierkant voor Werk, in de jaren 2019 tot en met 2021 een kleine bijdrage opgenomen.

De uitvoeringskosten worden afgestemd op de benodigde middelen om de bedrijfsvoering op verantwoorde wijze te kunnen realiseren. Door inkrimping van de stafdiensten nemen de uitvoeringskosten in 2019, maar met name in 2020 en 2021 af.

Rentelasten en -baten ontstaan als gevolg van een negatief respectievelijk positief saldo over het rekening courant tegoed bij de provincie Groningen. Voorzien wordt dat de renteopbrengsten in de jaren 2019 tot en met 2021 zullen toenemen, daar het geraamde rentepercentage in deze periode ook zal toenemen. Via de mutaties reserves worden de verwachte rentebaten aan de algemene reserve toegevoegd.

De post mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten is een onttrekking aan de balanspost en geeft het saldo van de baten en lasten in de uitvoeringskosten exclusief rente weer.

9 Geprognosticeerde balans 2018 - 2021

bedragen in € 1.000

Begroting
31 december 2018**Activa****Vaste activa**

immateriele vaste activa	
materiële activa	166
totaal vaste activa	166

Vlottende activa

vorderingen	117.606
rekening-courantverhouding met provincie Groningen	43.725
liquide middelen	1
totaal vlottende activa	161.332

Totaal activa**161.498****Passiva****Vaste passiva**

eigen vermogen	
algemene reserves	9.692
gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	
totaal eigen vermogen	9.692

langlopende schulden

voortontvangen bedragen	67.878
voortontvangen uitvoeringskosten	5.714
totaal langlopende schulden	73.592

totaal vaste passiva**83.284****Vlottende passiva**

openstaande toekenningen	74.488
schulden aan derden, wegens uitvoering regelingen	2.508
overige schulden	1.218
totaal vlottende passiva	78.214

Totaal passiva**161.498**

Begroting 31 december 2019	Begroting 31 december 2020	Begroting 31 december 2021
<hr/>	<hr/>	<hr/>
120	80	40
120	80	40
82.000	47.000	12.000
27.478	20.562	19.962
1	1	1
109.479	67.563	31.963
<hr/>	<hr/>	<hr/>
109.599	67.643	32.003
<hr/>	<hr/>	<hr/>
10.072	10.745	11.428
10.072	10.745	11.428
41.000	16.000	-4.000
2.819	998	-125
43.819	16.998	-4.125
<hr/>	<hr/>	<hr/>
53.891	27.743	7.303
54.000	39.000	24.000
508		
1.200	900	700
55.708	39.900	24.700
<hr/>	<hr/>	<hr/>
109.599	67.643	32.003

10 Toelichting op de geprognosticeerde balans 2018-2021

In dit hoofdstuk is de geprognosticeerde balans voor het begrotingsjaar alsmede de drie daarop volgende jaren opgenomen. De geprognosticeerde balans is op geconsolideerd niveau opgesteld, aangezien een balans op groepsniveau een mate van exactheid zou suggereren, die niet in overeenstemming is met de werkelijkheid.

In de periode 2018 tot en met 2021 zal vanuit het OP EFRO 2014-2020 en de Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 subsidie aan projecten worden verleend, gecontroleerd en vastgesteld. De omvang van de beschikbare budgetten zal in deze jaren verder afnemen. Hierdoor nemen de vorderingen af en worden vooruitontvangen bedragen omgezet in openstaande toekenningen. De openstaande toekenningen leiden tot subsidie uitbetalingen waardoor de rekeningcourant verhouding met provincie verder afneemt. In 2023 zullen de programma's worden afgerekend met de Europese Commissie respectievelijk het ministerie van Economische Zaken.

De omvang van de regelingen voor derden neemt de komende jaren af en zal in 2020 vrijwel geheel zijn afgerond waarna deze in 2021 zullen worden afgerekend.

Het eigen vermogen neemt jaarlijks toe met de verwachte rentebaten.

A Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen en de risico's van het SNN.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van het SNN bestaat uit de som van de algemene reserves, die per instrument worden aangehouden. De algemene reserve heeft als doel risico's, die niet op andere wijze kunnen worden gedekt, op te vangen. De reserves zijn vrijwel geheel opgebouwd uit rentebaten in de afgelopen jaren. Ultimo 2016 bedraagt de geconsolideerde algemene reserve € 8,7 miljoen. Als interne gedragslijn geldt dat eventuele besteding van de algemene reserve in lijn moet liggen met de oorspronkelijke (subsidie)doelen.

Risico's

Tegenover de algemene reserve staan risico's die het SNN loopt bij de uitvoering van zijn werkzaamheden.

Het SNN onderscheidt risicocategorieën, die hierna kort worden genoemd. Jaarlijks wordt beoordeeld of deze indeling nog volstaat en wordt er een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet.

- **Inhoudelijke risico's**

Op basis van besluitvormingsprocedures wordt het risico dat het SNN bij de uitvoering van de programma's afwijkt van de bedoelingen van de geldgevers op nihil ingeschat.

- **Procedurele risico's**

Betreft het risico dat op enig moment niet wordt voldaan aan voorschriften, regels en procedures, zowel opgelegd door de geldgever als vastgelegd in de eigen administratieve organisatie, inclusief toetsingskader en controleprotocollen. Op dit moment spelen er geen kwesties die een mogelijk risico kunnen inhouden.

- **Risico's verbonden aan financiering en uitvoeringskosten**

Voor de uitvoeringskosten tot medio 2023 is een balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten aanwezig. Ultimo 2016 bedraagt het saldo € 12,2 miljoen. Voor de werkzaamheden om het huidige programma 2007-2013 en het nieuwe programma 2014-2020 volledig af te ronden, alsmede de reguliere taken op het gebied van lobby uit te voeren is op basis van een meerjarenraming voor de periode 2016 tot medio 2023 per saldo een bedrag van € 13,6 miljoen benodigd.

Ten opzichte van vorig jaar zijn de uitgangspunten voor de doorkijk naar medio 2023 aangepast. De werkelijke uitkomsten over 2016 maakten dat noodzakelijk. Bij ongewijzigd beleid zou het tekort richting 2023 niet verder teruglopen. Vorig jaar werd nog uitgegaan van een vaste personeelsformatie tot medio 2023 voor lobby, communicatie, (bestuurs)secretariaat, personeel en organisatie, financiën, juridische zaken en directie. Dat blijkt thans niet meer houdbaar waardoor vanaf 2020 de beschikbare formatie gebaseerd wordt op de uitvoering en eindafrekening van OP EFRO 2014-2020 en het POP3 en de daarvoor minimaal noodzakelijke staffuncties. In dat laatste is begrepen het kwalitatief en kwantitatief op niveau houden van de noordelijke lobbyorganisatie.

Er is geen rekening gehouden met mogelijke wachtgeldverplichtingen voor personeelsleden.

Het berekende bedrag van € 13,6 miljoen houdt in, dat er ultimo 2016 ten opzichte van de aanwezige balanspost een ongedekt tekort wordt geraamd van afgerond € 1,4 miljoen. Indien niet op andere wijze in dit geraamde tekort kan worden voorzien, zullen ingevolge de Gemeenschappelijke Regeling SNN de drie deelnemende provincies ieder voor een bedrag van € 455.000 aansprakelijk zijn voor dit tekort.

Aangezien het SNN nog nooit financieringsproblemen heeft gehad, mede omdat bewaking van de inkomende geldstroom hoge prioriteit heeft, wordt het financieringsrisico op nihil geschat.

- **Budgettaire risico's**

In de praktijk van de uitvoering van de regionale stimuleringsprogramma's treedt bij eindafrekening van projecten altijd enige onderbenutting van de toegekende middelen op. Daardoor ontstaat de zogeheten vrijval van middelen. Om te voorkomen dat programmamiddelen onbenut blijven, worden op basis van ervaringscijfers meer middelen gecommiteerd dan feitelijk budgettair beschikbaar zijn.

Voor Koers Noord en Operationeel Programma 2007-2013 Noord-Nederland, met uitzondering van EZ Koers Noord 2007-2010 PiD en Koers Noord programma en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 regelingen zijn zogeheten 'overcommittingpercentages' vastgesteld. Nadat in 2016 de laatste projecten zijn vastgesteld is gebleken dat de vrijval de overcommitting overstijgt waardoor het risico niet is opgetreden.

In 2013 is van het resterende Transitieprogramma budget een bedrag van € 2,4 miljoen aangewend ter dekking van de uitvoeringskosten van dit programma. Daarbij is als voorwaarde genoemd dat als er door deze dotatie van € 2,4 miljoen, tekorten ontstaan doordat de vrijval bij het Transitieprogramma lager uitvalt, de reserves van het SNN zullen worden aangesproken. Het risico wordt ingeschat op maximaal € 0,2 miljoen. Ultimo 2016 is daarvoor binnen het Transitieprogramma een reserve van € 3,5 miljoen aanwezig.

Voor het Operationeel Programma 2014-2020 is, conform de EC-gedragslijn uit het verleden, het systeem van automatische decommitting (volgens de zogenaamde N+3 regel) een extra aandachtspunt. Deze verplichting kan voor het eerst ultimo 2017 leiden tot automatische decommitting.

Recapitulatie

Ultimo 2016 bedraagt het eigen vermogen € 8,7 miljoen. Daar staat ultimo 2016 alleen een geraamd overcommittingrisico van € 0,2 miljoen tegenover en geen andere direct aanwijsbare risico's en onzekerheden.

De reserves kunnen worden aangewend om tekorten op projecten op te vangen, alsmede voor uitvoeringskosten die niet op andere wijze worden gedekt. Voor dat laatste doel mogen echter niet alle reserves worden aangewend, maar alleen het zogenaamd vrij besteedbare deel van de reserves. Ultimo 2016 bedraagt het vrije deel € 1.092.000. Laatstgenoemd bedrag wordt vooralsnog beschikbaar gehouden voor het geval dat het tekort op de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten tot medio 2023 niet op andere wijze kan worden ingelopen.

B Financiering

De uitgaven van de programma's OP EFRO 2014-2020, REP-SNN, Koers Noord en OP EFRO 2007-2013 worden gedekt uit middelen die door externe geldgevers als het Rijk, de Europese Commissie en provincies ter beschikking worden gesteld. Vanuit de programmamiddelen worden diverse regelingen als project gefinancierd.

Het SNN beschikt doorgaans over aanzienlijke liquiditeiten. De provincie Groningen treedt op als kassier voor het SNN. Dat houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven van het SNN via de kas van de provincie Groningen lopen. Het SNN gaat zelf dus geen geldleningen aan en verstrekt evenmin geldleningen. Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) hanteert het SNN een eigen financieringsstatuut. Het statuut geeft in overeenstemming met de Wet fido de bestuurlijke kaders aan waarbinnen het dagelijks bestuur van het SNN de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's kan besturen en beheersen.

Voor de invoering van het verplichte schatkistbankieren streefde de provincie Groningen er door middel van een actief treasurybeleid naar de financiële kosten voor het SNN zo laag mogelijk te houden en de opbrengsten zo hoog mogelijk te krijgen. Sinds de invoering van het schatkistbankieren wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gelden aan medeoverheden uit te lenen. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten voor het risicoprofiel van het SNN:

- het uitgangspunt voor het financieel risico is defensief en risicomijdend;
- de lange termijnrisico's worden in ieder geval begrensd door de renterisiconorm, zoals die is opgenomen in de Wet fido;
- de korte termijnrisico's worden in ieder geval begrensd door de kasgeldlimiet, zoals die is opgenomen in de Wet fido.

Medewerkers van de afdeling treasury van de provincie Groningen voeren twee maal per jaar overleg met vertegenwoordigers van derde partijen, waarvoor de provincie de treasury functie vervult. Het SNN wordt daarbij vertegenwoordigd door de concerncontroller van het SNN. In het overleg worden onder meer de kwartaalrapportages inzake treasury besproken die aan de Gedeputeerde Staten van Groningen worden verstrekt. Het dagelijks bestuur van het SNN ontvangt periodiek een verslag van het overleg.

De renterisiconorm voor het jaar 2016 is op basis van de begroting voor wijziging 2016 vastgesteld op € 17.030.800. Deze norm is verder niet van belang, omdat het SNN geen vaste schulden heeft.

Gezien de renteontwikkeling in 2016 en door de invoering van verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden in december 2014 zijn vrijgekomen middelen kortlopend weggezet. De overige middelen zijn belegd in obligaties, onderhandse geldleningen en garantieproducten. De werkelijke rentebaten vallen lager uit als de tegoeden waarover rente wordt vergoed lager zijn dan verwacht en/of als een lager rentepercentage wordt vergoed dan oorspronkelijk werd begroot.

Ingevolge de BBV voorschriften moet het SNN in de jaarrekening enkele financiële kengetallen opnemen. Van de vijf gevraagde kengetallen zijn er twee niet van toepassing omdat het SNN geen grond exploiteert en evenmin belastingen in de vorm van opcenten heft. Vanwege het ontbreken van grondexploitatie en belastingheffing is het niet zinvol om voor het SNN de structurele exploitatieruimte te berekenen.

De overige kengetallen luiden als volgt:

Financiële kengetallen SNN	Begroting 2018	Begroting 2017	Jaarrekening 2016
Netto schuldquote	-/- 121%	-/- 102%	-/- 115%
Solvabiliteitsratio	6%	4%	2%

Aangezien het SNN geen leningen heeft verstrekt is de "netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen" gelijk aan de netto schuldquote.

C Bedrijfsvoering

Algemeen

Het SNN is een sterk team van 105 enthousiaste collega's. Samen faciliteren, stimuleren en verbinden wij partijen in Noord-Nederland. Wij werken actief samen aan het realiseren van de noordelijke ambities.

Personeel

Eind 2016 waren er 105 mensen (96,5 fte) werkzaam bij het SNN. De stijging ten opzichte van 2015 (77,25 fte) kan met name worden verklaard door het toegenomen aantal regelingen voor particulieren dat in opdracht van provincies en gemeenten wordt uitgevoerd.

De gemiddelde leeftijd van de werknemers is 37 jaar. Dit is ruim lager dan de gemiddelde leeftijd van 45 jaar in de gehele overheidssector. Het ziekteverzuim is in 2016 ten opzichte van voorgaande jaren gestegen als gevolg van enkele langdurig zieke medewerkers. Het verzuimpercentage is gestegen van 3,0% in 2015 naar 4,77% in 2016. Wij richten ons vooral op het zo optimaal inzetten van individuele talenten en ambities van onze medewerkers.

Bij een medewerkers tevredenheidsonderzoek in 2016 scoort het SNN als werkgever een 8,2. Hiermee was het SNN in 2016 de beste werkgever in de categorie Openbaar Bestuur en Veiligheid.

Talentontwikkeling

Samenwerken aan de noordelijke ambities staat centraal binnen het SNN. Iedere medewerker levert hier vanuit zijn of haar talenten en ambities een belangrijke bijdrage aan. Medewerkers worden gestimuleerd om hun bijdrage in het realiseren van de organisatiedoelstellingen zichtbaar te maken in hun portfolio. De realisatie van het portfolio wordt aan het eind van het jaar gebruikt als input voor de eindejaar-gesprekken. Om medewerkers duurzaam inzetbaar te houden binnen en buiten het SNN is er continue aandacht voor opleiding en training.

Innovatieve werkprocessen voor een beter resultaat

Om het bedrijfsresultaat van het SNN verder te verbeteren is ook in 2016 gebruik gemaakt van verschillende innovatieve werkmethoden. Er wordt in toenemende mate in projecten gewerkt, waarbij mensen van diverse disciplines kortere of langere tijd samenwerken. Het Nieuwe Werken dat enkele jaren geleden werd geïntroduceerd geeft ons meer vrijheid en overzicht in het plannen van ons werk.

Digitalisering bedrijfsprocessen

Om een moderne, professionele en efficiënte dienstverlenende organisatie te zijn is het van groot belang om aangesloten te blijven bij alle nieuwe ontwikkelingen op ICT-gebied en een duidelijke ICT-strategie te hebben. In 2016 is het E-loket doorontwikkeld, zodat ook zakelijke aanvragers van subsidie hier gebruik van kunnen maken. Daarnaast is het CRM systeem verder geïmplementeerd binnen de organisatie om de adviserende rol aan de voorkant van het subsidieproces beter vorm te kunnen geven.

De komende jaren zal verder worden geïnvesteerd in de digitalisering van de organisatie om de dienstverlening verder te optimaliseren.

1.0 Geconsolideerd overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	33.500		-33.500
vrijval op toekenningen	-4.170		4.170
Mutaties vooruitontvangen bedragen		29.330	29.330
Subtotaal projecten	29.330	29.330	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies		3.474	3.474
vier gemeenten		496	496
overige		784	784
Kosten			
uitvoeringskosten	8.464		-8.464
overige kosten			
Rente		440	440
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		3.710	3.710
Subtotaal algemeen	8.464	8.904	440
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	37.794	38.234	440
Mutaties reserves	440		-440
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	38.234	38.234	0

Begroting na wijziging 2017

lasten	baten	saldo
45.300		-45.300
-2.725		2.725
	43.075	43.075
42.575	43.075	500
	160	160
	5.137	5.137
	524	524
	1.243	1.243
10.350		-10.350
10	540	530
	2.786	2.786
10.360	10.390	30
52.935	53.465	530
540	10	-530
53.475	53.475	0

Begroting voor wijziging 2017

lasten	baten	saldo
35.164		-35.164
-3.280		3.280
	32.220	32.220
31.884	32.220	336
	4.711	4.711
	451	451
	199	199
8.772		-8.772
	872	872
	3.075	3.075
8.772	9.308	536
40.656	41.528	872
872		-872
41.528	41.528	0

2.0 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	25.000		-25.000
vrijval op toekenningen	-170		170
Mutaties vooruitontvangen bedragen		24.830	24.830
Subtotaal projecten	24.830	24.830	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		125	125
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	125	125
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	24.830	24.955	125
Mutaties reserves	125		-125
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	24.955	24.955	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
26.000		-26.000	35.000		-35.000
-25		25	-80		80
	25.975	25.975		34.920	34.920
25.975	25.975	0	34.920	34.920	0
	100	100		390	390
0	100	100	0	390	390
25.975	26.075	100	34.920	35.310	390
100		-100	390		-390
26.075	26.075	0	35.310	35.310	0

2.0.1 Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017 na wijziging
€ 25.000	€ 26.000

De verwachting is dat in 2018 voor een totaalbedrag van € 25 miljoen subsidie zal worden verleend aan projecten en in 2017 voor een totaalbedrag van € 26 miljoen. Vanuit het OP EFRO 2014-2020 wordt in 2018 € 20 miljoen en in 2017 € 21 miljoen aan subsidie verleend. Vanuit Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020 wordt zowel in 2018 als 2017 € 5 miljoen aan subsidie verleend.

De subsidie zal verdeeld worden via tenders en calls. Dit betekent dat projectaanvragen worden beoordeeld en geselecteerd op basis van vooraf gekozen criteria.

Vrijval op toekenningen

2018	2017 na wijziging
€ 170	€ 25

Op de afgerekende en ingetrokken projecten wordt vrijval gerealiseerd. In 2018 wordt de vrijval geschat op € 170.000. Er wordt verwacht wordt dat de eerste projecten in 2017 worden afgerekend. De vrijval in 2017 wordt geschat op € 25.000.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017 na wijziging
€ 24.830	€ 25.975

De toekenningen aan projecten worden onttrokken aan de balanspost mutaties vooruitontvangen bedragen. De verwachte vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan deze balanspost.

Algemeen

Rente

2018	2017 na wijziging
€ 125	€ 100

De verwachte rentebaten over het rekening-couranttegoed dat uitstaat bij de provincie Groningen worden voor 2018 geschat op € 125.000 en voor 2017 op € 100.000.

Mutaties reserves

2018	2017 na wijziging
€ 125	€ 100

De verwachte renteontvangsten worden aan de algemene reserve toegevoegd.

2.1 OP EFRO 2014 - 2020

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	20.000		-20.000
vrijval op toekenningen	-150		150
Mutaties vooruitontvangen bedragen		19.850	19.850
Subtotaal projecten	19.850	19.850	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		65	65
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	65	65
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	19.850	19.915	65
Mutaties reserves	65		-65
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	19.915	19.915	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
21.000		-21.000	27.500		-27.500
-25		25	-50		50
	20.975	20.975		27.450	27.450
20.975	20.975	0	27.450	27.450	0
	50	50		330	330
0	50	50	0	330	330
20.975	21.025	50	27.450	27.780	330
50		-50	330		-330
21.025	21.025	0	27.780	27.780	0

2.2 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2014-2020

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	5.000		-5.000
vrijval op toekenningen	-20		20
Mutaties vooruitontvangen bedragen		4.980	4.980
Subtotaal projecten	4.980	4.980	
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		60	60
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	60	60
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	4.980	5.040	60
Mutaties reserves	60		-60
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	5.040	5.040	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
5.000		-5.000	7.500		-7.500
	5.000	5.000	-30	7.470	30
5.000	5.000		7.470	7.470	
	50	50		60	60
0	50	50	0	60	60
5.000	5.050	50	7.470	7.530	60
50		-50	60		-60
5.050	5.050	0	7.530	7.530	0

3.0 Regelingen 2014-2020

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	2.500		-2.500
vrijval op toekenningen	-1.200		1.200
Mutaties vooruitontvangen bedragen		1.300	1.300
Subtotaal projecten	1.300	1.300	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		65	65
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	65	65
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	1.300	1.365	65
Mutaties reserves	65		-65
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	1.365	1.365	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
15.300		-15.300	8.000		-8.000
-1.000		1.000	-1.400		1.400
	14.300	14.300		6.600	6.600
14.300	14.300	0	6.600	6.600	0
	77	77		50	50
0	77	77	0	50	50
14.300	14.377	77	6.600	6.650	50
77		-77	50		-50
14.377	14.377	0	6.650	6.650	0

3.0.1 Regelingen 2014-2020

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017 na wijziging
€ 2.500	€ 15.300

Naar verwachting wordt in 2018 en 2017 respectievelijk € 2,5 miljoen en € 15,3 miljoen aan subsidie toegekend aan projecten. De verdeling van de toekenningen over de regelingen MIT, VIA en KEI is als volgt.

Verdeling toekenningen aan projecten

bedragen in € 1.000	2017	2016
MIT 2015 en 2016	500	5.300
VIA		9.000
KEI 2016	2.000	1.000
Totaal	€ 2.500	€ 15.300

Vrijval op toekenningen

2018	2017 na wijziging
€ 1.200	€ 1.000

Op de afgerekende en ingetrokken projecten wordt vrijval gerealiseerd. In 2018 wordt de vrijval geschat op € 1,2 miljoen. De vrijval in 2017 wordt geschat op € 1,0 miljoen.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017 na wijziging
€ 1.300	€ 14.300

De toekenningen aan projecten worden onttrokken aan de balanspost mutaties vooruitontvangen bedragen. De verwachte vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan deze balanspost. De verwachte onttrekkingen voor 2018 en 2017 bedragen respectievelijk € 1,3 miljoen en € 14,3 miljoen.

Algemeen

Rente

2018	2017 na wijziging
€ 65	€ 77

Betreft de verwachte renteontvangsten over de rekening-courant tegoeden bij de provincie Groningen. De renteontvangsten zijn in 2018 begroot op € 65.000 en in 2017 op € 77.000.

Mutaties reserves

2018	2017 na wijziging
€ 65	€ 77

De verwachte renteontvangsten worden aan de algemene reserve toegevoegd.

3.1 MKB-Innovatiestimulering Topsectoren 2015 en 2016

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	500		-500
vrijval op toekenningen	-200		200
Mutaties vooruitontvangen bedragen		300	300
subtotaal projecten	300	300	
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		25	25
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	25	25
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	300	325	25
Mutaties reserves	25		-25
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	325	325	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
5.300		-5.300			
-200		200			
	5.100	5.100			
5.100	5.100				
	34	34		3	3
0	34	34	0	3	3
5.100	5.134	34	0	3	3
34		-34	3		-3
5.134	5.134	0	3	3	0

3.2 Versneller Innovatieve Ambities 2015, 2016 en 2017

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-900		900
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-900	-900
subtotaal projecten	-900	-900	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		32	32
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	32	32
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-900	-868	32
Mutaties reserves	32		-32
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-868	-868	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
9.000		-9.000	5.000		-5.000
-800		800	-1.000		1.000
	8.200	8.200		4.000	4.000
8.200	8.200	0	4.000	4.000	0
	39	39		38	38
0	39	39	0	38	38
8.200	8.239	39	4.000	4.038	38
39		-39	38		-38
8.239	8.239	0	4.038	4.038	0

3.3 Kennisontwikkeling en innovatieregeling 2016 en 2017

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	2.000		-2.000
vrijval op toekenningen	-100		100
Mutaties vooruitontvangen bedragen		1.900	1.900
subtotaal projecten	1.900	1.900	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		8	8
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	8	8
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	1.900	1.908	8
Mutaties reserves	8		-8
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	1.908	1.908	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.000		-1.000	3.000		-3.000
	1.000	1.000	-400	2.600	400
1.000	1.000	0	2.600	2.600	0
	4	4		9	9
0	4	4	0	0	9
1.000	1.004	4	2.600	2.609	9
4		-4	9		-9
1.004	1.004	0	2.609	2.609	0

4.0 Ruimtelijk Economisch Programma - SNN

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten	6.000		-6.000
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen		6.000	6.000
Subtotaal projecten	6.000	6.000	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		120	120
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	120	120
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	6.000	6.120	120
Mutaties reserves	120		-120
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	6.120	6.120	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
9.000		-9.000	2.500		-2.500
	9.000	9.000		2.500	2.500
9.000	9.000	0	2.500	2.500	0
	130	130		160	160
0	130	130	0	160	160
9.000	9.130	130	2.500	2.660	160
130		-130	160		-160
9.130	9.130	0	2.660	2.660	0

4.0.1 Ruimtelijk Economisch Programma - SNN

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Projecten

Toekenningen aan projecten

2018	2017 na wijziging
€ 6.000	€ 9.000

In 2018 zal naar verwachting € 6 miljoen aan projecten worden toegekend. In 2017 wordt circa € 9 miljoen aan projecten toegekend.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017 na wijziging
€ 6.000	€ 9.000

De toekenningen aan projecten worden onttrokken aan de balanspost mutaties vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2018	2017 na wijziging
€ 120	€ 130

Betreft de verwachte renteontvangst over het rekening-courant tegoed dat uitstaat bij de provincie Groningen. Voor 2018 is een rentebate begroot van € 120.000 en voor 2017 een bate van € 130.000.

Mutaties reserves

2018	2017 na wijziging
€ 120	€ 130

De verwachte renteontvangst wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

5.0 Koers Noord Programma en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-2.800		2.800
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-2.800	-2.800
Subtotaal projecten	-2.800	-2.800	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		110	110
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	110	110
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-2.800	-2.690	110
Mutaties reserves	110		-110
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-2.690	-2.690	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-1.400		1.400	-1.400		1.400
	-1.400	-1.400		-1.400	-1.400
-1.400	-1.400	0	-1.400	-1.400	0
10	213	203		250	250
10	213	203	0	250	250
-1.390	-1.187	203	-1.400	-1.150	250
213	10	-203	250		-250
-1.177	-1.177	0	-1.150	-1.150	0

5.0.1 Koers Noord Programma en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Projecten

Vrijval op toekenningen

2018	2017 na wijziging
€ 2.800	€ 1.400

Alleen bij het Transitie 2007-2010 programma kan nog vrijval gerealiseerd worden. De overige drie programma's, bestaande uit het EZ Koers Noord 2007-2010 PiD, het OP EFRO 2007-2013 en Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007-2013, worden in 2017 afgerekend. Alle projecten binnen deze programma's zijn reeds in 2016 afgerekend, waardoor er geen vrijval meer gerealiseerd zal worden.

De verwachte vrijval in het jaar 2018 bedraagt € 2,8 miljoen en in 2017 € 1,4 miljoen.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017 na wijziging
€ 2.800	€ 1.400

De verwachte vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost mutaties vooruitontvangen bedragen.

Algemeen

Rente

2018	2017 na wijziging
€ 110	€ 203

De verwachte renteontvangst over het rekening-couranttegoed bij het Transitie programma bedraagt in 2018 € 110.000. In 2017 bedraagt het verwachte saldo van de betaalde rente en ontvangen rente over de vier rekening-courantsaldo's bij de provincie Groningen € 203.000.

Mutaties reserves

2018	2017 na wijziging
€ 110	€ 203

De verwachte renteontvangsten worden aan de algemene reserve toegevoegd.

5.1 EZ Koers Noord 2007- 2010 PiD

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
subtotaal projecten	o	o	o
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	o	o	o
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	o	o	o
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	o	o	o

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
	10	10		30	30
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	10	10	0	30	30
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	10	10	0	30	30
_____	_____	_____	_____	_____	_____
10		-10	30		-30
_____	_____	_____	_____	_____	_____
10	10	0	30	30	0

5.2 Transitie 2007 - 2010

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen	-2.800		2.800
Mutaties vooruitontvangen bedragen		-2.800	-2.800
subtotaal projecten	-2.800	-2.800	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente		110	110
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	110	110
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	-2.800	-2.690	110
Mutaties reserves	110		-110
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	-2.690	-2.690	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-1.400		1.400	-1.400		1.400
	-1.400	-1.400		-1.400	-1.400
-1.400	-1.400	0	-1.400	-1.400	0
	200	200		220	220
0	200	200	0	220	220
-1.400	-1.200	200	-1.400	-1.180	220
200		-200	220		-220
-1.200	-1.200	0	-1.180	-1.180	0

5.3 OP EFRO 2007 - 2013

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
subtotaal projecten	o	o	o
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	o	o	o
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	o	o	o
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	o	o	o

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
10		-10			
10	0	-10	0	0	0
10	0	-10	0	0	0
	10	10			
10	10	0	0	0	0

5.4 Rijkscofinanciering in OP EFRO 2007 - 2013

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
subtotaal projecten	o	o	o
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	o	o	o
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	o	o	o
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	o	o	o

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	3	3	_____	_____	_____
0	3	3	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	3	3	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
3		-3	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
3	3	0	0	0	0

6.0 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 - regelingen

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	0	0	0
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	0	0	0
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	0	0	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
-300		300	-400		400
	-300	-300		-400	-400
-300	-300	0	-400	-400	0
				5	5
0	0	0	0	5	5
-300	-300	0	-400	-395	5
			5		-5
-300	-300	0	-395	-395	0

6.0.1 Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 - regelingen

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Projecten

Vrijval op toekenningen

2018	2017 na wijziging
€ 0	€ 300

De laatste nog niet afgeronde regeling binnen het Koers Noord en Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013 is de NIOF 2013.

Deze regeling wordt in 2017 afgerekend.

De laatste vrijval zal dan ook in 2017 worden gerealiseerd en bedraagt naar verwachting € 300.000.

Mutaties vooruitontvangen bedragen

2018	2017 na wijziging
€ 0	€ 300

De verwachte vrijval op toekenningen wordt toegevoegd aan de balanspost mutaties vooruit ontvangen bedragen. De verwachte toevoeging voor 2017 bedraagt € 300.000.

Algemeen

Rente

2018	2017 na wijziging
€ 0	€ 0

Gezien de verwachting dat het rekening-couranttegoed gedurende 2017 gemiddeld nihil zal zijn, worden er geen rentebaten begroot.

Mutaties reserves

2018	2017 na wijziging
€ 0	€ 0

Omdat er geen rentebaten verwacht worden, zijn er geen mutaties in de algemene reserve.

7.0 Uitvoeringskosten SNN

bedragen in € 1.000

Begroting 2018

	lasten	baten	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	0	0	0
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies (incl. regelingen)		3.474	3.474
vier gemeenten		496	496
overige		784	784
Kosten			
uitvoeringskosten	8.464		-8.464
overige kosten			
Rente		20	20
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten		3.710	3.710
Subtotaal algemeen	8.464	8.484	20
Resultaat voor mutaties in reserves	8.464	8.484	20
Mutaties reserves	20		-20
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	8.484	8.484	0
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	8.484	8.484	0

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
0	0	0	0	0	0
	160	160			
	5.137	5.137		4.711	4.711
	524	524		451	451
	1.743	1.743		535	535
10.350		-10.350	8.772		-8.772
	20	20		12	12
	2.786	2.786		3.075	3.075
10.350	10.370	20	8.772	8.784	12
10.350	10.370	20	8.772	8.784	12
20		-20	12		-12
10.370	10.370	0	8.784	8.784	0
10.370	10.370	0	8.784	8.784	0

7.0.1 Uitvoeringskosten

Inleiding

De presentatie van de uitvoeringskosten is in deze begroting gewijzigd ten opzichte van voorgaande begrotingen. In SNN verband wordt in toenemende mate in projectteams samengewerkt. Deze teams zijn vaak samengesteld uit medewerkers van diverse disciplines binnen het SNN. Door deze gewijzigde manier van werken werd het steeds lastiger om met name de personeelskosten op de juiste wijze toe te rekenen aan de afdelingen, die het SNN tot en met het jaar 2016 kende. Daarom zijn met ingang van deze begroting de afdelingen Dienstverlening, Public Affairs en Staf niet meer afzonderlijk begroot, maar opgenomen in de SNN begroting. Aangezien de SER Noord-Nederland een budgettair neutrale positie binnen het SNN inneemt is wordt die afdeling nog wel afzonderlijk geregistreerd. Dat maakt het ook mogelijk om verantwoording af te leggen aan de SER Nederland.

De tekst van de in dit hoofdstuk opgenomen toelichting op de uitvoeringskosten dient gelezen te worden met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

- Conform voorgaande jaren worden de uitvoeringskosten als een geheel gepresenteerd.
- Als gevolg van het onderbrengen van de salarisadministratie bij de provincie Groningen volgt het SNN vrijwel geheel het personeelsbeleid van deze provincie. Bij het begroten van de personeelskosten wordt normaliter uitgegaan van de door de provincie Groningen opgegeven salarisverhogingen en het opslagpercentage voor sociale lasten. Voorts is rekening gehouden met individuele loonsverhogingen voor personeelsleden, die het einde van de loonschaal nog niet bereikt hebben.
- In 2017 zijn de sociale lasten met name door hogere pensioenpremies toegenomen. Op dit moment is nog niet bekend of en zo ja in welke mate de Rijksoverheid de provincies zullen gaan compenseren voor deze lastenverzwaring. Het SNN heeft de toezegging dat als er gecompenseerd wordt, het SNN daarvan ook een deel zal ontvangen.
- In de begrotingen wordt conform de afspraak met de provincie directeuren de jaarlijkse bijdrage van de provincies voor de dekking van de uitvoeringskosten verhoogd. Hiermee wordt bereikt, dat het tekort medio 2023 op de balanspost vooruit ontvangen uitvoeringskosten niet verder oploopt.
- Bij het opstellen van de begroting na wijziging voor het jaar 2017 en de begroting 2018 hebben de cijfers van de jaarrekening 2016 en de oorspronkelijke begroting voor het jaar 2017 als basis gediend.
- Er is rekening gehouden met actuele ontwikkelingen op het gebied van uitvoeren van werkzaamheden voor provincies en de nieuwe WVM regeling voor de NCG. Regelingen die met een redelijke mate van zekerheid aan het SNN zullen worden gegund zijn meegenomen in de begrotingen en meerjarenramingen.
- Voor een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering in de toekomst zijn verdere investeringen in automatisering en innovatie bedrijfsvoering noodzakelijk. Deze investeringen zullen worden geactiveerd en in drie tot vijf jaar worden afgeschreven. Met de geprognosticeerde afschrijvingslasten is in de begroting rekening gehouden.
- Op basis van besluitvorming is alleen voor het jaar 2017 nog rekening gehouden met de SER Noord-Nederland.

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Algemeen

Rijk			
Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging	
€ 160	€ 0	€ 160	

Het ministerie van Economische Zaken heeft middelen ter beschikking gesteld voor de uitvoering van een MIT regeling. Vanuit dit budget wordt in 2017 evenals in 2016 een bedrag van € 160.000 beschikbaar gesteld voor uitvoeringskosten.

Provincies

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 5.081	€ 3.474	€ 5.137

De bijdrage van de provincies is opgebouwd uit de volgende componenten:
(zie tabel hieronder).

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2017 laat de begroting na wijziging 2017 een iets hogere bijdrage van de provincies zien. Dat komt onder andere door provinciale

Bijdragen provincies	Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
bedragen in € 1.000			
Bijdrage in de dekking van de uitvoeringskosten	1.656	1.774	1.714
Bijdrage FEP 2013-2016	328		25
Bijdrage Zonnelingen Drenthe	93	48	240
Bijdrage STINAF II Fryslân	33		21
Interimregeling Waardevermeerdering	1.645		370
POP3 Groningen	191	387	387
POP3 Fryslân	112	413	413
POP3 Drenthe	249	450	450
VIA regeling Groningen			166
VIA regeling Fryslân			167
VIA regeling Drenthe			167
KEI regeling Groningen	53		
KEI regeling Fryslân	53		
KEI regeling Drenthe	54		
MIT regeling Groningen	40		54
MIT regeling Fryslân	40		53
MIT regeling Drenthe	40		53
VEEF regeling Groningen	7		5
Nul op de meter Fryslân	16		15
Vierkant voor werk Drenthe		184	184
Sectorplan Groningen:			
Groningen op voorsprong	188	65	350
Sectorplan Drenthe:			
Ruimte voor ontwikkeling	2	17	85
SER Noord-Nederland Groningen	63		73
SER Noord-Nederland Fryslân	18		20
SER Noord-Nederland Drenthe	18		20
RIG 2014 en RIG 2015 Groningen	56	99	61
Bijdrage RSP Mobiliteitsfonds	15	15	15
Bijdrage PHP Drenthe			7
IAG 4 Groningen	111	22	22
Totaal	€ 5.081	€ 3.474	€ 5.137

bijdragen voor de VIA en de MIT regeling, die hoger uitvallen dan vorig jaar geraamd. Inmiddels heeft het SNN de opdracht van de provincie Drenthe gekregen om de regeling Vierkant voor werk te gaan uitvoeren. Dat levert inkomsten op voor de jaren 2017 t/m 2021. Daarmee kon vorig jaar nog geen rekening worden gehouden. Bij de Zonnelingen voor Drenthe heeft een verschuiving plaatsgevonden van 2016 naar 2017, waardoor de inkomsten nu hoger zijn geraamd dan in de vorige begroting. Vanaf 2016 heeft het SNN opdracht om een groot deel van het POP3 voor de drie provincies uit te voeren. De start van dit POP3 heeft meer tijd gekost dan bij het opstellen van de vorige begroting werd aangenomen. De begrote POP3 inkomsten zijn op basis van de offerte en de realisatie over 2016 opnieuw over de jaren 2017 tot en met 2022 verdeeld. De werkzaamheden voor het programma zijn iets meer naar de toekomst verschoven. De overige begrote inkomsten voor 2017 zijn aangepast op basis van actuele informatie.

In 2018 zullen er naar verwachting geen werkzaamheden meer voor de Interimregeling Waardevermeerdering meer worden verricht. Daarvoor in de plaats komt een nieuwe regeling die het SNN naar verwachting voor de NCG gaat uitvoeren. De daarvoor geraamde

inkomsten staan hierna bij "overige". Voorts gaan de werkzaamheden voor de beide Sectorplannen voor Groningen en Drenthe in 2018 eindigen. De werkzaamheden voor de Drentse zonnelingen zullen naar verwachting in 2018 ook in omvang afnemen.

Vier gemeenten

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 476	€ 496	€ 524

Met de vier grote gemeenten (Groningen, Leeuwarden, Assen en Emmen) is een bijdrage in de uitvoeringskosten van het Koers Noord Programma afgesproken. De bijdrage is conform afspraak jaarlijks geïndexeerd en komt voor 2018 uit op € 496.000. In de gewijzigde begroting 2017 is deze bijdrage € 479.000. Ook dragen de vier grote gemeenten in 2017 nog € 35.000 bij in kosten van de SER Noord-Nederland. Daarnaast zijn er inkomsten uit het uitvoeren van regelingen voor een gemeente. Dat levert in 2017 een begrote bijdrage op van € 5.000.

Overige

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 620	€ 784	€ 1.743

De post 'overige' bestaat uit de volgende posten (zie tabel hieronder):

Specificatie Overige	Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
bedragen in € 1.000			
Nieuwe WVM regeling voor NCG		632	863
Regelingen voor Economic Board		27	68
Bijdrage voor KEI regeling	320		
Bijdrage voor VIA regeling			500
Vergoeding kosten Europa om de Hoek	59	60	60
SER Nederland	128		147
Europese samenwerking projecten	45	40	105
Overige bijdragen	68	25	0
Totaal	€ 620	€ 784	€ 1.743

Kosten

Uitvoeringskosten

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 8.621	€ 8.464	€ 10.350

Een specificatie naar afdelingen is onderstaand weergegeven: (zie tabel).

Hierna wordt in de eerste plaats ingegaan op de kosten van het SNN. De totale kosten in de begroting na wijziging 2017 ad € 10.050.000 zijn € 1,7 miljoen hoger dan de werkelijke kosten 2016. Ten opzichte van de oorspronkelijk begrote kosten 2017 nemen de thans begrote kosten met € 1,6 miljoen toe. Naar verwachting zullen de kosten vervolgens in 2018 dalen ten opzichte van 2017. Tegenover de hogere kosten staan met name ten opzichte van 2016 hogere inkomsten voor de uitvoering van POP3. Daarnaast komen er inkomsten vanuit de nieuwe WVM regeling, die het SNN in opdracht van de NCG gaat uitvoeren.

Nadere toelichting

De salariskosten vallen in de begroting 2017 na wijziging hoger uit dan oorspronkelijk begroot en ook hoger dan in 2016. Op basis van de verwachte werkzaamheden in 2017, waaronder begrepen de door te berekenen werkzaamheden voor derden, worden voor de directe subsidie dienstverlening in 2017 71,3 fte begroot. Daarnaast worden er voor algemene taken als programmamanagement, bestuurszaken, lobby, communicatie en public affairs 20,2 fte begroot en voor overhead taken als directie, financiën, juridische zaken, mens en

organisatie 16,7 fte. Totaal worden voor 2017 108,2 fte begroot. De toename ten opzichte van 2016 wordt met name verklaard doordat de salariskosten toen lager uitvielen dan begroot omdat vooral de POP3 werkzaamheden qua omvang ver achter bleven bij de begroting. Met ingang van het begrotingsjaar 2017 wordt gerekend met een zogenaamd "flexibel budget" van 5% van de loonsom tegen voorheen 15%. Dit budget is met name bestemd voor het opvangen vervanging bij ziekte en zwangerschap en voor het opvangen van wachtgeldverplichtingen van vertrokken personeelsleden. Voorheen werd het budget ook veelvuldig ingezet voor het inhuren van tijdelijk extra personeel. Daar is nu geen ruimte meer voor, maar gezien de begrote fte's is dat ook niet te verwachten.

In 2018 wordt een totale personeelsbezetting begroot van 82,9 fte. Deze bestaat voor 56,6 fte uit personeelsleden voor de directe subsidie dienstverlening, voor 15 fte uit mensen voor algemene taken en voor 11,3 uit personeelsleden met een overhead functie. Deze teruggang wordt in de eerste plaats veroorzaakt door afname van de directe subsidie werkzaamheden en in de tweede plaats door het beëindigen van enkele taken om het verder oplopen van het meerjarig tekort op de vooruit ontvangen uitvoeringskosten te voorkomen.

Naast het effect van begrote fte's stijgen de salariskosten door individuele loonsverhogingen, verhogingen die voortvloeien uit de cao en aanpassing van de opslagen voor sociale lasten. Op basis van informatie van de

Uitvoeringskosten per afdeling	Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
bedragen in € 1.000			
SNN	8.321	8.464	10.050
SER Noord-Nederland	262		300
Totaal	€ 8.583	€ 8.464	€ 10.350

provincie Groningen wordt voor het jaar 2017 rekening gehouden met een algemene cao verhoging van 2% en voor de jaren daarna met 1,5%. De sociale lasten zijn met name door de pensioenlasten in 2017 hoger dan in 2016.

Het SNN werkt in een sterk geautomatiseerde omgeving, die hoge eisen aan de medewerkers stellen. Daarnaast is er al enige jaren sprake van een forse controledruk bij het uitkeren van Europese subsidiegelden. Om uit de buurt van de maximale fouttolerantie van 2% te blijven is goedgekwalificeerd personeel nodig. Door voortdurend in mensen te investeren hoopt

SNN het hoge kwaliteitsniveau te kunnen handhaven. Voor studie, opleiding en ontwikkeling van de medewerkers wordt voor 2017 een bedrag van € 200.000 begroot en voor 2018 € 150.000. Bij deze begrote bedragen is rekening gehouden met opleidingen om nog beter projectmatig te kunnen werken.

De reis- en verblijfskosten zijn gerelateerd aan de salariskosten. Deze kosten nemen ten opzichte van het verleden toe door uitbreiding van de werkzaamheden in verband met POP3. Er zullen meer controle- en bedrijfsbezoeken plaatsvinden.

Specificatie uitvoeringskosten SNN bedragen in € 1.000	Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
Salariskosten	6.067	6.213	7.518
Studie, opleiding en ontwikkeling	152	150	200
Reis-, verblijf- en personeelskosten	318	325	393
Subtotaal personeelskosten	€ 6.537	€ 6.688	€ 8.111
Kosten voorlichting, jaarverslagen, vergaderingen en overige kosten	108	55	60
Accountantscontrole projecten	14	50	50
Inhuur externe deskundigheid	103	81	81
Deskundigen comité OP EFRO	72	67	67
Huisvesting public affairs Den Haag en Brussel	97	107	105
Bestuurskosten	22	16	15
Externe opdrachten en onderzoeken	107	112	110
Communicatie en events	205	187	197
Europese samenwerking	54		
Inhuur provincie Groningen financiën/P&O	89	91	89
Huisvestingskosten	196	205	203
Adviescommissies bezwaar en beroep	8	13	13
Automatisering en innovatie bedrijfsvoering	495	586	714
Overige kantoorkosten	127	125	125
Kosten kantoormeubilair	23	15	45
Accountantscontrole jaarrekening	64	66	65
Subtotaal overige kosten	€ 1.784	€ 1.776	€ 1.939
Totaal	€ 8.321	€ 8.464	€ 10.050

De kosten voor voorlichting, jaarverslagen, vergaderingen en overige kosten zullen vanaf 2017 gaan dalen omdat het SNN minder advertenties dan voorheen zal plaatsen en meer gebruik zal maken van moderne communicatiemiddelen.

De kosten accountantscontrole projecten zijn de laatste jaren fors lager dan voorheen omdat het SNN meer met eigen mensen controles bij begunstigden uitvoert. Om in de toekomst bij risicovolle of technisch ingewikkelde projecten een beroep te kunnen doen op externe accountants wordt jaarlijks nog € 50.000 begroot.

De inhuur deskundigheid betreft met name de inschakeling van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland voor het beheer van een specifiek project van het REP-SNN programma.

De kosten van de deskundigencommissie voor de besluitvorming over de OP EFRO projecten worden voorlopig op het hoge niveau van 2016 gehandhaafd. De commissieleden zullen vaker dan voorzien bijeen moeten komen om de EFRO middelen op verantwoorde wijze te kunnen wegzetten.

De huisvestingskosten van de lobbyisten in Brussel nemen gestaag toe doordat de huur jaarlijks met forse percentages wordt verhoogd.

De kosten voor externe opdrachten en onderzoeken bestaan voor een groot deel uit abonnementskosten voor een monitoringsysteem voor de lobby in Den Haag en Brussel.

In de kosten voor communicatie en events zijn uitgaven begrepen die te maken hebben met Europa om de Hoek en met communicatie over werkzaamheden voor derden. Bij de bijdragen in de uitvoeringskosten is hiermee rekening gehouden.

Voor Europese samenwerking worden vooralsnog voor de jaren 2017 en 2018 geen uitgaven begroot.

De huisvestingskosten zijn ten opzichte van 2016 iets toegenomen omdat vanaf 2017 het effect van inhuur van extra ruimte voor de uitvoering van POP3 voor een heel jaar is meegenomen.

De kosten automatisering en innovatie bedrijfsvoering zijn in 2016 achtergebleven bij de begroting. Gezien het belang van optimale automatisering en een efficiëntere bedrijfsvoering zal in de jaren 2017 en 2018 sprake zijn van een inhaaleffect. Daarnaast participeert het SNN vanaf 2015 in het landelijk beheersysteem voor het nieuwe OP EFRO 2014-2020. Een landelijk centraal systeem was destijds een van de eisen. Om tot een optimaal werkend landelijk systeem te komen moeten in 2017 in ieder geval nog kosten worden gemaakt. Aangezien het nieuwe landelijke systeem vooralsnog niet gebruikt kan worden voor andere regelingen, die het SNN uitvoert, moeten ook de eigen systemen toekomstbestendig worden gemaakt. Daarbij zal het inroepen van externe deskundigheid incidenteel noodzakelijk zijn, omdat het SNN geen eigen ICT specialist in dienst heeft.

Om in de toekomst kostendekkend te kunnen blijven werken is verdere innovatie van de bedrijfsvoering en investeren in communicatiemiddelen noodzakelijk. In 2017 en 2018 gaat het dan met name om verdere ontwikkeling van het e-loket voor het invoeren van subsidieaanvragen, meer in "the cloud" werken, aanschaf van HR tools, ICT beveiliging, inrichten van een dashboard functie, verbeteringen van websites en het Customer Relationship Management (CRM)systeem. Voor zover mogelijk zullen uitgaven worden geactiveerd en in de geschatte gebruiksduur worden afgeschreven.

Per saldo leidt dit in 2017 tot een toename van de kosten voor automatisering en innovatie bedrijfsvoering ten opzichte van 2016 van ruim € 200.000. Daarna zullen de kosten vermoedelijk met ruim € 100.000 afnemen.

Onder kosten kantoormeubilair wordt voor 2017 rekening gehouden met kosten voor het beter inrichten van de extra gehuurde ruimte.

De niet nader genoemde kosten liggen in lijn met 2016 en de oorspronkelijke begroting 2017.

Uitvoeringskosten SER Noord-Nederland

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 262	€ 0	€ 300

In hoofdlijnen bestaan de kosten van SER-Noord-Nederland uit: (zie tabel).

Vanaf het begrotingsjaar 2016 komt de financiering van de SER Noord-Nederland volledig voor rekening van de SER Nederland, de drie provincies en de vier grote gemeenten. In de SNN begroting voor 2017 is de SER Noord-Nederland als afdeling budgettair neutraal meegenomen.

Rente

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 16	€ 20	€ 20

Betreft de verwachte renteontvangst over het rekening-courant tegoed bij de provincie Groningen. De rentebate is voor de jaren 2017 en 2018 begroot op € 20.000.

Mutatie vooruitontvangen uitvoeringskosten

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 2.246	€ 3.710	€ 2.786

In de jaren 2017 en 2018 wordt een bijdrage voor de dekking van de kosten onttrokken aan de balanspost vooruitontvangen uitvoeringskosten. Deze bijdrage bestaat jaarlijks uit het saldo van de begrote uitvoeringskosten en de begrote bijdragen in de uitvoeringskosten.

Mutaties reserves

Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
€ 16	€ 20	€ 20

De verwachte renteontvangst wordt in de algemene reserve gestort.

Uitvoeringskosten SER Noord-Nederland	Realisatie 2016	2018	2017 na wijziging
bedragen in € 1.000			
Personeelskosten	169		182
Huisvestingskosten	18		19
Externe opdrachten en onderzoeken	48		65
Overige kosten	27		34
Totaal	€ 262	€ 0	€ 300

8.o Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

bedragen in € 1.000	Begroting 2018		
	lasten	batens	saldo
Projecten			
Toekenningen			
toekenningen aan projecten			
vrijval op toekenningen			
Mutaties vooruitontvangen bedragen			
Subtotaal projecten	o	o	o
Algemeen			
Bijdragen in uitvoeringskosten			
Rijk			
Europese Commissie			
provincies			
overige			
Kosten			
uitvoeringskosten			
overige kosten			
Rente			
Mutaties vooruitontvangen uitvoeringskosten			
Subtotaal algemeen	o	o	o
Gerealiseerd resultaat (voor bestemming)	o	o	o
Mutaties reserves			
Gerealiseerd resultaat (na bestemming)	o	o	o

overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Begroting na wijziging 2017			Begroting voor wijziging 2017		
lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
0	0	0	0	0	0
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	5	5
0	0	0	0	5	5
_____	_____	_____	_____	5	5
0	0	0	0	5	5
_____	_____	_____	5	_____	-5
0	0	0	5	5	0

8.0.1 Regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten

toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018 en 2017 (na wijziging)

Ten gevolge van het verplicht schatkistbankieren worden de middelen van de regelingen en werkzaamheden voor provincies en gemeenten kortlopend weggezet. Het rentepercentage op deze middelen is sinds 2016 gedaald tot nul procent. De verwachting is dat het rentepercentage voorlopig niet zal wijzigen. Hierdoor wordt in toekomstige jaren geen renteontvangst begroot.

Bijlage 1 Lijst van afkortingen

AB	Algemeen bestuur
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
DB-SNN	Dagelijks bestuur van het SNN
D3N	Directieoverleg Netwerk Noord-Nederland
EBC	Economic Board Groningen
EC	Europese Commissie
EFRO	Europees Fonds Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FEP	Friese Energiepremie
IAG 4	Innovatief Actieprogramma Groningen
IEBB	Interestsubsidieregeling Energiebesparing Bestaande Bouw particulieren
IKB	Individueel Keuzebudget
KEI	Kennisontwikkeling en innovatieregeling
MIT	MKB-Innovatiestimulering Topsectoren
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NCC	Nationaal Coördinator Groningen
NIA	Noordelijke Innovatieagenda
NIB	Noordelijke Innovatie Board
NIOF	Noordelijke Innovatie Ondersteuningsfaciliteit
OP EFRO 2007-2013	Operationeel Programma Noord-Nederland 2007-2013
OP EFRO 2014-2020	Operationeel Programma EFRO Noord-Nederland 2014-2020
PHP	Provinciaal Herstructureringsprogramma 2011 Drenthe
PiD	Pieken in de Delta
POP3	Plattelandsontwikkelingsprogramma 2014-2020
REP-SNN	Ruimtelijk Economisch Programma–Samenwerkingsverband Noord-Nederland
RIG	Regionale Investeringssteun Groningen
RIS3	Research & Innovation Strategy for Smart Specialisation
RSP	Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn
RUG	Rijksuniversiteit Groningen
SER-NN	Sociaal Economische Adviesraad Noord-Nederland
SNN	Samenwerkingsverband Noord-Nederland
STINAF	Subsidieregeling Toerisme Natuurlijk Fryslân
VIA	Versneller Innovatieve Ambities
Wet fido	Wet financiering decentrale overheden

Bijlage 2 Begrotingsgegevens EMU

bedragen in € 1.000	2017	2018	2019
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	540	440	380
+ 2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	115	92	62
+ 3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0
- 4 Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0
+ 5 De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het Rijk, de provincies, de Europese Unie en overigen	0	0	0
+ 6a Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0
- 6b Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0
- 7 Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	0	0	0
+ 8a Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	0	0	0
- 8b Boekwinst op grondverkoop	0	0	0
- 9 Betalingen ten laste van de voorzieningen	2.786	3.710	2.895
- 10 Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtsreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	0	0	0
11 Boekwinst bij verkoopdeelnemingen en aandelen	0	0	0
Berekend EMU-saldo	<hr/> € -2.131	<hr/> € -3.178	<hr/> € -2.453

Colofon

UITGAVE
Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

TEKST
Financiën SNN

CONCEPT EN GRAFISCH ONTWERP
studioTineke Wieringa, Haren

OPMAAK
Piter Andringa, Wirdum

SNN
Postbus 779
9700 AT Groningen

BEZOEKADRES
Leonard Springerlaan 15
9727 KB Groningen

TELEFOON

BESTUURSSECRETARIAAT
050-5224942

SNN - ALGEMEEN NUMMER
050-5224900

bestuur@snn.eu

www.snn.eu